

SEANCES DU JEUDI 13 JUIN 1985
VERGADERINGEN VAN DONDERDAG 13 JUNI 1985

ASSEMBLEE
PLENAIRE VERGADERING

SEANCE DU MATIN
OCHTENDVERGADERING

SOMMAIRE:

CONGES:

Page 2908.

PROJET DE LOI (Discussion):

Projet de loi portant des mesures fiscales et autres.

Discussion du rapport fait au nom de la commission de l'Economie. — *Orateurs*: MM. T. Declercq, rapporteur, de Wasseige, Geldolf, Trussart, Capoen, M. Eyskens, ministre des Affaires économiques, p. 2908.

Discussion et vote d'articles:

A l'article 64: *Orateurs*: M. Op 't Eynde, M. Eyskens, ministre des Affaires économiques, p. 2915.

A l'article 80: *Orateurs*: M. Geldolf, M. Eyskens, ministre des Affaires économiques, M. de Wasseige, p. 2918.

A l'article 84: *Orateurs*: M. Geldolf, M. Eyskens, ministre des Affaires économiques, M. le Président, p. 2921.

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1984-1985
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1984-1985

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 2908.

ONTWERP VAN WET (Bespreking):

Ontwerp van wet houdende fiscale en andere bepalingen.

Bespreking van het verslag uitgebracht namens de commissie voor de Economische Aangelegenheden. — *Sprekers*: De heren T. Declercq, rapporteur, de Wasseige, Geldolf, Trussart, Capoen, de heer Eyskens, minister van Economische Zaken, blz. 2908.

Bespreking en stemming over artikelen:

Bij artikel 64: *Sprekers*: de heer Op 't Eynde, de heer Eyskens, minister van Economische Zaken, blz. 2915.

Bij artikel 80: *Sprekers*: de heer Geldolf, de heer Eyskens, minister van Economische Zaken, de heer de Wasseige, blz. 2918.

Bij artikel 84: *Sprekers*: de heer Geldolf, de heer Eyskens, minister van Economische Zaken, de Voorzitter, blz. 2921.

PRESIDENCE DE M. LEEMANS, PRESIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER LEEMANS, VOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 10 h 05 m.
De vergadering wordt geopend te 10 u. 05 m.

CONGES — VERLOF

MM. Humblet, pour d'autres devoirs, Knuts, empêché, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce matin.

Afwezig met bericht van verhinderd: de heren Humblet, wegens andere plichten, Knuts, belet.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving.

PROJET DE LOI PORTANT DES MESURES FISCALES ET AUTRES

*Discussion du rapport fait au nom
de la commission de l'Economie*

ONTWERP VAN WET HOUDENDE FISCALE EN ANDERE BEPALINGEN

*Bespreking van het verslag uitgebracht namens
de commissie voor de Economische Aangelegenheden*

M. le Président. — Nous reprenons la discussion du projet de loi portant des mesures fiscales et autres par l'examen du rapport fait au nom de la commission de l'Economie au sujet des articles 62 à 84 et 90, initialement 61 à 81 et 87.

Wij hervaten de beraadslaging over het ontwerp van wet houdende fiscale en andere bepaling met de bespreking van het verslag uitgebracht namens de commissie voor de Economische Aangelegenheden betreffende de artikelen 62 tot 84 en 90, oorspronkelijk 61 tot 81 en 87.

La discussion est ouverte.

De beraadslaging is geopend.

Het woord is aan de heer Tijl Declercq, rapporteur.

De heer T. Declercq, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, de commissie voor de Economische Aangelegenheden heeft volgende artikelen uit het «ontwerp van wet houdende fiscale en andere bepalingen» onderzocht:

De artikelen 62 tot en met 82, oorspronkelijk 61 tot en met 79 tot wijziging van de wet van 4 juli 1962, «wet waarbij de regering gemachtigd wordt statistische en andere onderzoeken te houden betreffende de demografische, economische en sociale toestand van het land».

Artikel 83, oorspronkelijk 80, houdende oprichting van een fonds met het oog op de terugbetaling aan het Riziv van de bijkomende uitgaven die voortspruiten uit de programmaovereenkomsten, en tot instelling

van een regime betreffende de prijzen van de farmaceutische producten en andere medicamenten.

Artikel 84, oorspronkelijk 81, met betrekking tot de wet van 1 juli 1983 betreffende de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen.

En tenslotte, artikel 90, oorspronkelijk 87, betreffende het statuut van de directeurs van de Nationale Investeringsmaatschappij.

Het belangrijkste gedeelte van de voorgestelde wijzigingen betreft dus de hervorming van de statistiekwet van 4 juli 1982.

In zijn inleidende uiteenzetting wees de minister van Economische Zaken erop dat België inzake statistiek een lange en eervolle traditie bezit. Namen als Quételet horen bij de eregalerij van de pioniers op het gebied van de statistiek. Van bij de onafhankelijkheid van het land werd gesteld dat «de opnemings van alle statistische feiten, waardoor de administratie in het algemeen en de wetenschappelijk vooruitgang in het bijzonder gebaat zijn» tot de essentiële taken behoort van de nieuw opgerichte Staat. Bij decreet van 24 februari 1831 van het voorlopig bewind werd dan ook bij het departement van Binnenlandse Zaken een Bureau van Algemeen Statistiek opgericht, dat als de verre voorloper van het huidige Nationaal Instituut voor de statistiek kan worden beschouwd.

Men moet echter vaststellen dat het NIS in zijn huidige organisatie en in zijn huidige wettelijk kader, er niet langer toe in staat is te voldoen aan de noden van deze tijd.

Terwijl eertijds genoeg kon worden genomen met een tienjaarlijkse volks- en nijverheidstelling verwacht men nu te kunnen beschikken over gegevens die *up to date* zijn, tot op het meest recente ogenblik.

Bij schrijven van 6 juni 1983 verzocht de minister van Economische Zaken de Hoge Raad voor de statistiek een advies uit te brengen betreffende de door het NIS opgemaakte statistieken, de statistische leemten en de aanpassing van de werkmethodes, met het oog op een meer efficiënte aanwending van de ter beschikking staande middelen.

Het omstandig advies werd aan de minister overgezonden op 17 december 1984.

Dit advies heeft als basis gediend voor de voorgestelde wijzigingen. Naast de voorgestelde organisatorische hervorming van het NIS en de ermee gepaard gaande aanpassing van het personeelskader om hoger gekwalificeerd personeel te kunnen aantrekken, wordt ook de wet van 4 juli 1962 aangepast aan de noden en de technische mogelijkheden van deze tijd.

De krachtlijnen van deze aanpassing kunnen als volgt worden samengevat:

1. Aanpassing aan de hervorming der instellingen;
2. Invoering van de zogenaamde vrijwillige statistiek, ter valorisering van het statistische potentieel;
3. Coördinatie van de openbare statistiek;

4. Medewerking van de openbare besturen, diensten en instellingen, met inbegrip van toegang tot hun gegevens.

Naast de Hoge Raad voor de statistiek, die een klankbord beoogt te zijn voor hetgeen leeft in de wetenschappelijke, economische en syndicale kringen aangaande de openbare statistiek, werd een coördinatiecomité opgericht bij het NIS, louter samengesteld uit ambtenaren, met het oog op de dagelijkse en praktische coördinatie van de statistische activiteiten van alle nationale, gewestelijke, provinciale, gemeentelijke besturen of gemeenschapsbesturen en parastatale instellingen.

Het onderhavige wetsontwerp werd ter advies voorgelegd aan de Hoge Raad voor de statistiek en aan de Raadgevende Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. De adviezen die door deze instanties werden uitgebracht, hebben geleid tot aanpassingen van de voorgestelde wettekst en verduidelijkingen van de memorie van toelichting.

Wat de geïndividualiseerde gegevens betreft waarover het NIS nu reeds beschikt, bijvoorbeeld de individuele formulieren van de volkstelling, werd bepaald dat deze slechts zo lang in geïndividualiseerde vorm aangehouden worden als noodzakelijk is voor hun verwerking in globale statistische gegevens.

Een belangrijke innovatie betreft de zogenaamde vrijwillige statistieken die het NIS voortaan ook in opdracht van derden, zowel privépersonen als openbare personen, zal kunnen uitvoeren tegen betaling. Aangezien de opdrachtgever betaalt voor dit «statistisch maatwerk», zal hij beschikken over een beperkte exclusiviteit wat het gebruik of de bekendmaking van de betrokken statistische gegevens betreft. Derden zullen er slechts kunnen over beschikken indien zij dezelfde vergoeding, als die welke van de opdrachtgever werd geëist, betalen aan het NIS.

Hierbij dient te worden bevestigd, dat het enkel mag gaan om globale en naamloze statistieken. Een en ander doet echter geen afbreuk aan het recht van het NIS om de statistieken over te zenden aan ministeriële departementen, rijksdiensten of diensten van een executieve die er in het kader van hun wettelijke opdracht zouden om verzoeken. De gegevens worden wel op vertrouwelijke basis meegedeeld en mogen geen aanleiding geven tot het toepassen van wettelijke of reglementaire voorschriften op de aangevers of de getelden.

Wat de statistische verwerking van de gegevens opgenomen in het Rijksregister betreft, gaat het hier niet om de toegang tot het Rijksregister. Deze materie blijft geregeld door de wet van 8 augustus 1983 en de koninklijke en ministeriële besluiten in uitvoering van deze wet.

Het enige wat in het onderhavige wetsontwerp geregeld wordt, door middel van het nieuwe artikel 24^{quater}, in te voegen in de wet van 4 juli 1962, is het recht voor het NIS om van het Rijksregister en zijn identificatienummers gebruik te maken bij het uitvoeren van zijn wettelijke opdrachten. Aldus kunnen belangrijke kostenbesparingen worden verwezenlijkt.

Tenslotte werd van de gelegenheid gebruik gemaakt om de bestaande wettelijke beschikkingen inzake de volkstelling onder te brengen in de wet van 4 juli 1962. Aldus bekomt men een samenhangend geheel van de wettelijke bepalingen inzake de openbare statistiek.

Bij de bespreking van de artikelen 62 tot en met 82, werden door verschillende commissieleden punctuele problemen behandeld.

Verschillende vragen betroffen de bescherming van de privacy. Dit probleem werd opgeworpen in verband met de artikelen 63, 71 en 80.

De minister wees erop dat het advies van de Raadgevende Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer werd gevraagd en dat met dit advies zeer ruim rekening werd gehouden, wat betreft de redactie van de teksten en de verklaringen opgenomen in de memories van toelichting. Dit advies werd opgenomen als bijlage bij het verslag.

Een ander probleem, dat werd opgeworpen, was de eventuele vervanging van de volkstellingen door een telling op steekproef, met verkorting van de periodiciteit.

De minister antwoordde dat de volkstelling dient behouden te blijven, daar de Grondwet daarin voorziet. De regering aanvaardt echter een amendement waarbij naast de algemene volkstelling er ook kan worden overgegaan «tot opname van inlichtingen van sociale, economische en demografische aard die niet bestemd zijn voor de bevolkingsregisters, bij wijze van steekproef».

Een ander amendement dat eveneens door de regering aanvaard wordt, regelt de vertegenwoordiging van de gewesten en de gemeenschappen in het coördinatiecomité.

Bij artikel 80 ontbrandt een lange discussie rond de voorgestelde tekst van artikel 24^{quinties} van de wet van 4 juli 1962. Voorgesteld wordt de woorden «het seksueel gedrag» te vervangen door de uitdrukking «de persoonlijke levenssfeer».

Na een uitvoerige bespreking wordt beslist de tekst als volgt te wijzigen: In geen geval zullen de statistische onderzoeken en studies van het Nationaal Instituut voor de statistiek betrekking hebben op de persoonlijke levenssfeer, onder meer op het seksueel gedrag, de overtuiging of de activiteit op politiek, levensbeschouwelijk of godsdienstig gebied, het ras of de etnische afstamming.

Artikel 83 in verband met de oprichting van het fonds dat moet instaan voor de terugbetaling aan het Riziv van de bijkomende uitgaven die voortvloeien uit de prijsverhoging die wordt toegestaan voor farmaceutische producten in het kader van de programmaovereenkomsten, gaf geen aanleiding tot bespreking.

Wel was er een uitvoerige bespreking van artikel 84.

Dit artikel beoogt twee punten. In de eerste plaats voorkomen dat door een statutaire bepaling de toepassing zou worden uitgesloten van het gemeen recht inzake inhoud en bekendmaking van de jaarrekeningen, van het jaarverslag en van het controleverslag, op de publiekrechtelijke rechtspersonen opgericht in de vorm van een handelsvennootschap, wanneer de wet toestaat dat de statuten afwijken van de bepalingen van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen.

Hierdoor wordt een objectieve en volledige informatie gewaarborgd aan vennoten en aan derden, voor alle ondernemingen, zowel van publiek als van privaat recht.

Op de tweede plaats regelt artikel 84 het geval waar in een publiekrechtelijke rechtspersoon, een college van commissarissen is samengesteld uit leden aangesteld in hun hoedanigheid van bedrijfsrevisor en uit leden die deze hoedanigheid niet bezitten. De bepalingen van de wet op de handelsvennootschappen in verband met de commissarissen zijn uitsluitend van toepassing op de leden aangesteld in de hoedanigheid van bedrijfsrevisor. Het statuut, de opdracht en bevoegdheden van de andere commissarissen zijn uitsluitend door de bijzondere wet of door de statuten geregeld.

Een lid vraagt dat deze laatste bepaling ook van toepassing zou zijn op de erkende vennootschappen voor de bouw van volkswoningen.

De minister kan niet instemmen met dit voorstel omdat het de deprofessionalisering van de functie van commissaris zou betekenen en een lawine van gelijkaardige vragen voor andere instellingen en sectoren tot gevolg zou kunnen hebben.

Tenslotte werd ook artikel 90, waarbij bepaald wordt dat alle directeurs van de Nationale Investeringsmaatschappij van rechtswege lid zijn van het directiecomité en de raad van beheer, zonder bespreking aangenomen.

Alle besproken artikels werden aangenomen met een meerderheid van 8 stemmen, bij 4 onthoudingen.

Het verslag werd eenparig aangenomen. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — La parole est à M. de Wasseige.

M. de Wasseige. — Monsieur le Président, je voudrais d'abord remercier le rapporteur de la qualité de son rapport qui cerne bien l'enjeu du projet de loi qui nous est soumis.

En guise d'introduction, je me permets de faire remarquer que le projet de loi portant des mesures fiscales et autres est un projet fourre-tout puisqu'une quinzaine d'articles seulement concernent des mesures fiscales alors que le projet comporte nonante-quatre articles qui portent sur des matières différentes, certains d'entre-eux traitant de questions économiques et notamment de quatre problèmes totalement disparates. C'est regrettable, mais il est vrai que ce gouvernement nous a habitués à travailler soit par le biais de pouvoirs spéciaux, de lois de redressement, de lois budgétaires, de lois fourre-tout prouvant ainsi son mépris, ou tout au moins son manque de considération, pour le travail parlementaire.

Venons-en aux problèmes qui nous préoccupent aujourd'hui.

Votre projet prévoit d'abord la réforme de la loi du 4 juillet 1962 sur les statistiques et par la même occasion, l'intégration dans cette loi de la loi sur les recensements.

Le ministre conviendra certainement de l'incroyable carence de l'Institut national de statistique et de l'énormité des retards. Parmi les innombrables exemples qui prouvent cette situation, je n'en citerai que deux.

Les derniers chiffres quant au produit intérieur brut par région datent de 1979 alors que nous sommes en 1985. Dans une Belgique régionalisée, les régions, qui possèdent des compétences, en matière d'expansion économique notamment, ne disposent pas des données essentielles.

En ce qui concerne le commerce extérieur, dont on sait qu'il figure parmi les équilibres importants qu'un pays doit respecter, le dernier bulletin connu de l'INS ne fournit pas encore les chiffres à fin décembre 1984.

Le retard dans l'établissement et dans la publication des statistiques est tel que deux numéros seulement du bulletin de l'INS sont sortis au cours de l'année 1984. Devant l'impossibilité de combler le retard, on a décidé de modifier le nombre de publications. Voilà un procédé très curieux de résorption de retard!

Enfin, les statistiques publiées par l'Institut national de statistique ne sont plus adaptées aux besoins actuels, et le ministre le reconnaît lui-même dans son exposé introductif.

Je voudrais souligner en particulier qu'il ne s'adapte pas aux nouvelles structures institutionnelles de l'Etat, à savoir les communautés et les régions. Toutes les statistiques industrielles, par exemple, sont encore et toujours publiées pour l'ensemble du pays alors que la politique industrielle et l'expansion économique, notamment, sont maintenant de la compétence régionale. Malheureusement, les régions n'ont aucun outil statistique qui puisse guider leur politique.

Dans d'autres domaines comme le logement et l'emploi, les statistiques restent uniquement nationales. Dans certains cas, cependant, elles sont réalisées sur le plan provincial. Mais jamais pour la région. Il est urgent de remédier à cette situation.

On peut se demander d'où vient ce retard important qui a entraîné de vives protestations des Communautés européennes auprès du gouvernement belge, car il en induit d'autres dans les statistiques européennes. Le ministre n'a pas été très explicite à ce sujet. Il a souligné que l'INS n'est plus adapté et qu'il convient de procéder à une « réforme structurelle saine ». Il faut, certes, des réformes pour résoudre ce problème, mais de quelles réformes s'agit-il exactement? J'espère que le ministre voudra bien nous indiquer brièvement, mais clairement, son point de vue à ce sujet.

Le ministre a souligné que, pour établir les statistiques, il fallait disposer de cadres qualifiés. Il est certain que, pour travailler avec des ordinateurs, il faut des spécialistes, des programmeurs notamment, et pas seulement du personnel administratif.

Outre une extension provisoire des cadres, le projet de loi qui nous est soumis propose trois autres mesures. Tout d'abord, l'INS ne se contentera plus de publier des statistiques d'intérêt public; il pourra travailler pour le privé et, bien entendu, se faire rémunérer.

Je ne suis pas opposé à ce que l'Institut national de statistique valorise ainsi ces acquis, mais je me pose la question de savoir si cette nouveauté n'entraînera pas de nouveaux retards dans les statistiques nécessaires à la gestion de l'Etat. Des conflits surgiront inévitablement à un moment donné. A quel travail accordera-t-on la priorité, aux statistiques pour le privé ou à celles pour l'Etat? Il va de soi qu'en concluant un contrat, les entreprises du secteur privé auront fixé un délai et précisé qu'elles ne paieraient pas s'il n'est pas respecté. L'INS leur accordera donc inévitablement la priorité, ce qui entraînera, je le répète, de nouveaux retards dans les statistiques qui nous intéressent.

La deuxième mesure proposée dans le projet est la création d'un comité de coordination de la statistique publique. La coordination est toujours utile. Cette mesure me paraît donc positive, mais n'introduira-t-elle pas de nouvelles procédures, et, par conséquent, de nouveaux retards? Nous n'avons reçu aucune explication à ce sujet.

Le troisième réforme contenue dans le projet concerne l'accès de l'Institut national de statistique au Registre national des personnes physiques. A mon avis, ce volet du projet est inacceptable et j'y attire particulièrement l'attention des groupes de la majorité.

En 1983, a été votée une loi sur le Registre national et l'on a soigneusement veillé alors à ce que l'accès aux informations contenues dans ce Registre et qui concernent chaque citoyen soit rigoureusement contrôlé.

Une procédure en trois temps a été prévue: premièrement, l'avis d'une commission sur la matière à laquelle cet organisme public peut avoir accès; deuxièmement, un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres autorisant cet accès et, troisièmement, la publication au *Moniteur belge* de l'arrêté royal, cela va de soi, mais aussi de l'avis de la commission consultative. Cette procédure garantit la discrétion indispensable.

Or le projet qui nous est soumis va permettre à l'Institut national de statistique d'avoir accès à toutes les données du Registre national et aussi d'utiliser le numéro d'identification personnel.

Autrement dit, rien n'empêchera l'Institut national de statistique d'obtenir une copie intégrale du Registre national des personnes physiques. Ce n'est certainement pas le but recherché par le législateur qui a prévu des conditions strictes d'accès au Registre national et, par conséquent, j'estime que les mesures actuellement proposées vont beaucoup trop loin.

La loi de 1983 offre déjà suffisamment de possibilités et s'y tenir strictement ne limiterait pas les possibilités d'accès au Registre par l'Institut national de statistique mais garantirait, par contre, la discrétion et le respect à l'égard de chaque citoyen, ce qui ne serait plus le cas si les mesures proposées par le projet étaient adoptées. J'y reviendrai à propos d'amendements déposés en ce sens.

J'aborde maintenant trois autres points tout à fait différents.

D'abord, le Fonds de remboursement de l'Inami qui concerne les contrats-programmes négociés avec l'industrie pharmaceutique en vue de la promotion et de ce secteur et de l'emploi. Il en résulte que le prix des spécialités pharmaceutiques qui sont liées aux contrats-programmes, augmente sensiblement, ce qui oblige l'Inami à effectuer des remboursements plus élevés.

Par un accord entre le ministre des Affaires économiques et le ministre des Affaires sociales, on pourrait donc, en vertu de certains contrats-programmes particuliers, augmenter les prix. L'Inami doit toutefois pouvoir trouver une compensation dans un fonds auquel elle a un droit de tirage et qui est alimenté par le biais budget des Affaires économiques.

Il s'agit donc d'un subside, direct ou indirect, à l'industrie pharmaceutique puisque cette dernière peut vendre plus cher ses produits.

On peut discuter de l'opportunité de cette mesure, mais il est surtout intéressant de lire la justification du ministre, à la page 6 du rapport: « La création du fonds — et donc les inscriptions budgétaires qui en permettront le fonctionnement et qui sont à charge du budget des Affaires économiques — n'entraîne pas de dépenses budgétaires supplémentaires sur le plan macroéconomique. Grâce à cela, en effet, on va pouvoir engager du personnel, ce qui représente une réduction du chômage, un versement de cotisations à l'Inami, une perception du précompte professionnel; on va pouvoir vendre davantage, ce qui signifie une perception de TVA, et mettre en œuvre des programmes de recherches autonomes qu'il ne faudra pas subsidier par le truchement du département de la Politique scientifique, d'où une économie pour l'Etat et un impact favorable en matière d'impôts des sociétés. »

Nous retenons qu'il y a de nouveau deux poids, deux mesures, car de telles justifications ont été récuses par le même ministre des Affaires économiques dans d'autres circonstances.

Troisième point, la modification de la loi sur la comptabilité des entreprises qui, en fait, constitue le redressement d'une incohérence.

Nous avons discuté il n'y a guère, dans cette assemblée, deux projets de loi, l'un sur les intercommunales et l'autre sur le revisor d'entreprises, ce dernier prévoyant que tous les commissaires devaient être des réviseurs d'entreprises, alors que selon l'autre, des mandataires communaux pouvaient être des commissaires aux comptes.

Les mandataires communaux, c'est évident, sont loin d'être tous des réviseurs d'entreprises et il convenait de corriger cette incohérence. C'est ce que permet l'article en question, je tenais à le souligner.

Enfin, le dernier point, apparemment anodin, s'avère en fait très curieux: tous les directeurs de la SNI font automatiquement partie du comité de direction. Pourquoi cette mesure? Un comité de direction doit rester un comité de direction ne comptant que quelques responsables et non tous les directeurs! En fait, par cette mesure, on vise à assurer une place à un nouveau directeur, manière très curieuse de solliciter le législateur! (*Applaudissements sur les bancs socialistes.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Geldolf.

De heer Geldolf. — Mijnheer de Voorzitter, in de eerste plaats wens ik hulde te brengen aan de rapporteur voor zijn degelijk verslag. Door een wijziging in de nummering moeten wij echter naast het degelijk verslag ook steeds de nieuwe gecoördineerde tekst, ter hand nemen, wat, vooral in verband met de amendementen, niet altijd gemakkelijk is.

Wij hebben een amendement ingediend bij het nieuw artikel 80, zijnde het oude artikel 77, en bij artikel 84, zijnde het oude artikel 81. Collega

Op 't Eynde zal in de artikelsgewijze bespreking zijn amendementen bij de artikelen 64 en 65 toelichten.

Wat ons amendement bij artikel 80 betreft, wil ik eerst de algemene draagwijdte ervan even toelichten. Het gaat hier om het hoofdstuk over de hervorming van de statistiek. Voor ons is statistiek een instrument van planning. De minister weet — oek al zijn sommigen vandaag van mening dat het minder interessant is geworden — dat wij blijven geloven in planning en in het Planbureau. Ook de SP blijft daarin geloven, al ziet zij het vandaag misschien niet zozeer als ideologisch punt maar wel in algemene zin dat planning betekent dat de betrokkenen of hun vertegenwoordigers maximaal beslissen over de behoeften waaraan bij voorrang moet worden voldaan. Planning mag geen technocratische oefening zijn. Zij moet van een zo laag mogelijk niveau uitgaan en de betrokkenen moeten een maximale inspraak hebben.

Wat nu de statistiek betreft, ligt het voor de hand dat men een inzicht moet hebben in de sociaal-economische werkelijkheid om er iets aan te kunnen veranderen. Een actief en efficiënt overheidsingrijpen veronderstelt een degelijk statistisch apparaat.

Wanneer onze partij verklaart dat het Belgisch statistisch apparaat onderontwikkeld is en op sommige punten zelfs achterlijk, veroorzaakt dit zelfs geen schok, want de minister heeft feitelijk hetzelfde gezegd, zoals blijkt op bladzijde 2 van het verslag van de heer Tijl Declercq. De minister brengt eerst in herinnering dat het Belgisch statistisch apparaat werd opgericht bij decreet van 24 februari 1831 van het voorlopig bewind. Het verslag vermeldt wel niet dat wij in die tijden in ons land een statisticus van wereldformaat hadden, namelijk Adolphe Quételet. Voor die tijd waren wij daardoor wellicht wat vooruit, maar intussen zijn wij blijven stilstaan.

De minister verklaarde dan ook in de commissie: « Men moet vaststellen dat het NIS in zijn huidige organisatie en in het huidige wettelijk kader, niet langer in staat is te voldoen aan de noden van deze tijd. De stroomversnelling waarin onze samenleving in het algemeen en onze economie in het bijzonder zijn terechtgekomen noodzaakt het voortdurend bijhouden van de statistische gegevens. Terwijl eertijds genoeg kon worden genomen met een tienjaarlijkse volks- en nijverheidsstelling — technisch kon trouwens een kortere periodiciteit moeilijk overwogen worden —, verwacht men nu te beschikken over gegevens die *up to date* zijn tot op het meest recente ogenblik.

De recente moeilijkheden met betrekking tot het volume van de petroleumvoer zijn welbekend. Dat het NIS ook problemen ondervindt om te voldoen aan de verplichtingen die België worden opgelegd in het kader van de EG, moge blijken uit het feit dat op 24 december 1984 ons land door de EG-Commissie werd gedagvaard wegens laattijdig doorgeven van de exportstatistiek, zodat de EG-statistiek een voor de Commissie onaanvaardbare vertraging opliep. »

Dit loopt tamelijk parallel met wat wij daarover denken: dat de economische statistieken laattijdig worden gepubliceerd en dat ze op essentiële punten tegenstrijdig zijn. Stijgt de export of daalt hij? Stijgt het verbruik of daalt het? Soms weet niemand dit met zekerheid.

Het beleid vaart zonder kompas. Meer gesofistikeerde indicatoren ontbreken totaal. De opbouw van een databank op basis van technologische gegevens, geadviseerd door CRB, is dringend nodig. In de sociale sector is het nog erger. Zo bestaat er geen enkele centralisatie van OCMW-gegevens, wat nochtans nodig is voor de bestrijding van de armoede. De gegevens over de tewerkstelling worden met ernstige vertraging gepubliceerd en zeggen niets over de aard van de banen, over het voltijds of deeltijds karakter ervan. Internationale en ook regionale vergelijkbaarheid en tijdige beschikbaarheid van gegevens zijn essentieel. Een grondige modernisering van het statistisch apparaat, zowel op economisch als op sociaal vlak, is daarom een dringende noodzaak, zoniet zullen vele mooie beleidsverklaringen praat voor de vaak blijken.

Wij zijn het dus eens over de noodzakelijkheid van een grondige hervorming van de statistieken. Wij menen echter dat wat men ons nu voorstelt niet als een grondige hervorming kan worden beschouwd. Het kan op bepaalde punten een aanpassing zijn maar een hervorming van de statistieken om er een instrument van deze tijd van te maken moet aardig wat verder gaan.

Zo komen wij tot ons amendement dat tot doel heeft in het nieuw artikel 80, oud nummer 77, waarin het gaat over het in de commissie veel besproken probleem van de persoonlijke levenssfeer, het seksueel gedrag, de overtuiging of activiteit op politiek, levensbeschouwelijk of godsdienstig gebied, het ras of de etnische afstamming, artikel 24 *quinquies* te schrappen omdat dit punt volgens ons helemaal niet

nodig is, integendeel. Handhaaft men dit punt in de voorgestelde vorm, dan zou het schadelijk zijn omdat het ontwerp de artikelen 2 A en 2 B van de wet van 4 juni 1962 geenszins wijzigt. Deze artikelen bepalen uitdrukkelijk dat het gaat om globale en naamloze statistieken en dat, indien het beperkt aantal antwoorden op sommige punten toch identificatie mogelijk zouden maken, publicatie verboden is.

Waarom dan, wanneer de statistieken toch globaal en naamloos zijn, dit *quinquies* toevoegen, dat eigenlijk de toekomstige ontwikkeling van een moderne statistiek onmogelijk maakt?

Ik illustreer met enkele voorbeelden. Persoonlijke levenssfeer en seksueel gedrag: de organisatie van het gezinsleven is in bestendige wijziging. De eetgewoonten, ontspanningsgewoonten, vakantiegewoonten, zijn actuele zaken die volop in beweging zijn. Waarom zou men daarover geen statistische gegevens mogen verzamelen? Zou zulks de privacy schaden, vooral wanneer de gegevens globaal zijn en de bron anoniem blijft? Die gegevens zijn nochtans nuttig met het oog op een adequaat en toekomstgericht beleid. Dezelfde redenering gaat op voor zekere levensbeschouwelijke en godsdienstige opvattingen, in verband met religieuze behoeften of met schoolbehoeften. Ze gaat ook op voor de politieke opvattingen, bijvoorbeeld over de werking van de democratie. Ik bedoel daarmee niet de mening van de mensen op ideologisch vlak maar wel bijvoorbeeld, of ze vinden dat onze democratie werkelijk werkt dan wel dat ze louter theoretisch blijft.

Het is dus nuttig statistische gegevens te hebben om te weten of de afstand tussen de burger en de overheid overbrugbaar is en hoe men daarop reageert.

Om al die redenen is er volgens ons dus geen enkele beweegreden om het *quinquies* te handhaven. De bedoeling van ons amendement is het te schrappen.

Ik wil, om dit hoofdstuk te sluiten, even erop wijzen dat vijftien jaar geleden, in 1970, Alvin Toffler het boek *Future Shock* heeft geschreven. Wat hij daarin schrijft is vandaag niet meer revolutionair. Als men de index van dat boek bekijkt, ziet men dat de hoofdstukken die het meest uitgebreid zijn en waar de verandering in het maatschappijbeeld het grootst is, handelen over familie, kinderen, seks, echtscheiding, huwelijk en afstand tussen politici en verkozenen. Waarom zou het derhalve niet nuttig zijn dat de statistische gegevens daarover de nauwkeurige mening, globaal, niet geïndividualiseerd, van de burgers geven.

Zo kom ik tot artikel 84, het oude artikel 81. Hier excuseer ik mij voor de moeilijke oefening waaraan ik mij moet begeven. Het gaat om een ingewikkelde kwestie, namelijk terzelfder tijd de wet op de handelsvennootschappen, de wet op de bedrijfsrevisoren en over het ontwerp dat nog maar alleen in de Senaat is aangenomen in verband met de intercommunales. De mogelijkheid van discriminatie bestaat wanneer men ons amendement in verband met de commissarissen niet aanneemt. Ik bedoel politieke commissarissen, maar niet in de betekenis die daaraan werd gegeven in de Sovjetunie vóór er ministers waren. Het gaat hier dus om commissarissen die door politieke partijen zijn aangewezen in maatschappijen en die volgens dit ontwerp worden geregulariseerd. Na een vraag van collega Wyninckx tijdens het debat over de bedrijfsrevisoren heeft de minister een tegenstrijdigheid toegegeven tussen de tekst van de wet op de bedrijfsrevisoren en de huidige situatie in de intercommunales doch ook de situatie zoals ze zou ontstaan indien de Kamer het wetsontwerp-Nothomb in die vorm zou aannemen zoals de Senaat het heeft gedaan.

Wij willen een oplossing geven aan het volgende probleem. Er is een circulaire geweest van de Nationale Maatschappij voor de huisvesting gericht aan de erkende vennootschappen voor volkshuisvesting. Daarin werd geschreven dat het van volgend jaar af gedaan is met de commissarissen die niet terzelfder tijd bedrijfsrevisor zijn. Die personen worden aangewezen door hun politieke partij op basis van gemeentelijke akkoorden die na de jongste gemeenteraadsverkiezingen zijn ontstaan. Het gaat hier om een zeer genuanceerd spel van doseringen waarbij niet alleen de meerderheidspartijen aan bod komen. In het Antwerpse bijvoorbeeld, wordt een deel van de mandaten van commissaris toegewezen aan de oppositiepartijen. Daar vindt men dat het de taak is van de oppositie te controleren en dat de taak van commissaris essentieel een controlerende taak is. Als ons amendement dus niet wordt aangenomen, worden alle partijen geschaad, zowel van de meerderheid als van de minderheid op het nationale vlak, doch ook van de meerderheid en de minderheid die wisselend is op het lokale vlak.

Zoals u weet was één van de weinige amendementen die zijn aangenomen op het ontwerp van wet betreffende de intercommunales, het amendement-Bascour. Om identieke redenen die ik nu introep om hier

ons amendement te aanvaarden heeft de heer Bascour toen gevraagd, wat de politieke repercussies betreft, de wet op de intercommunales maar ingang te doen krijgen na de volgende gemeenteraadsverkiezingen waardoor die verhoudingen behouden blijven.

Als mijn amendement wordt verworpen heeft zulks tot gevolg dat die commissarissen verdwijnen in de bouwmaatschappijen, doch niet in de intercommunales. Wij hebben hier te maken met een zeer ingewikkelde materie doch wie ze wil verstaan kan dat.

De minister heeft aanvankelijk gereageerd in de commissie met de bewering dat, indien daaraan iets wordt gewijzigd, een lawine van voorstellen zou los komen. Ik meen dat niet. Het gaat alleen over maatschappijen voor volkshuisvesting. Uiteindelijk, dat staat te lezen *in fine* van het verslag van de heer Tijl Declercq, heeft de minister verklaard dat hij daarover nog zou nadenken. Wij vragen nu in de algemene bespreking wat het resultaat van zijn reflexie ter zake is. (*Applaus op de socialistische banken.*)

M. le Président. — La parole est à M. Trussart.

M. Trussart. — Monsieur le Président, en ce qui concerne le volet du projet consacré aux mesures d'ordre économique, je souhaite émettre quelques considérations à propos de la création d'un fonds destiné aux remboursements de l'Inami.

Antérieurement et jusqu'en 1982 environ, du fait de l'application des contrats de programme contenant des dispositions relatives aux prix des médicaments et ne pouvant être conclu qu'après avis de la Commission des prix pour les spécialités et du comité de gestion de l'Inami, on a pu constater un certain blocage des prix des spécialités pharmaceutiques.

A partir de 1982, on peut assister à un «contournement» de la réglementation. De plus en plus d'anciens produits changent d'emballage et, sous le couvert d'une nouvelle demande, présentant une formule modifiée pour la forme, bénéficient d'une autorisation de hausse de prix. Un exemple frappant parmi tant d'autres: les pastilles pulmonaires — ce n'est pas une spécialité — qui passent de 19 à 80 francs. La réglementation en vigueur devient donc de plus en plus inefficace.

Pour remédier à cette situation qui exige de l'Inami des remboursements de plus en plus élevés, le gouvernement imagine donc la création d'un fonds.

Qu'est-ce, en fait, d'autre qu'un marché donnant, donnant, passé entre l'Etat et l'industrie pharmaceutique? Celle-ci peut augmenter ses prix à discrétion à l'avenir, en compensation, elle ristourne une minime partie de ses bénéfices supplémentaires au fonds.

Les avantages déclarés de cette nouvelle situation — emplois supplémentaires dans le secteur, augmentation des ventes, lancement de nouveaux programmes de recherches — sont plus que douteux et en tout cas discutables.

Il s'agit, à mon sens, d'une innovation dangereuse, car elle instaure une négociation directe entre l'Etat et l'industrie en court-circuitant les commissions de concertation et de contrôle des prix. Elle procède, et c'est le plus grave pour nous, écologistes, d'une vision «mécaniste» de la santé que nous ne pouvons que réprouver.

Nous vivons dans une époque où existe une véritable inflation de la consommation de médicaments, où l'état naturel n'est plus d'être en bonne santé, mais malade; c'est du moins ce qu'on fait croire au plus grand nombre. Mais qu'importe? L'Economie, avec un grand E, commande qu'on relance l'industrie pharmaceutique.

Cette même économie, qui dans son effarante logique inclut la consommation des médicaments dans le produit national brut sans aucune discrimination, en arrive en fait à trouver normal que plus un pays compte de malades et de maladies longues et graves, plus sa prospérité augmente.

Tout cela pour vous dire, monsieur le ministre, que la mesure envisagée sera mise en œuvre aux dépens de la collectivité. (*Applaudissements sur les bancs Ecolo-Agalev et sur certaines autres bancs.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Capoen.

De heer Capoen. — Mijnheer de Voorzitter, het Nationaal Instituut voor de statistiek is sedert jaren niet meer in staat te beantwoorden aan de eisen en de verwachtingen van onze moderne samenleving.

Belangrijke statistische gegevens worden met maanden en vaak jaren vertraging gepubliceerd, zodat de waarde en de betrouwbaarheid van deze informatie zeer twijfelachtig is.

Vorig jaar werd ons land door de EG-Commissie gedagvaard wegens het laatijdig doorgeven van de exportstatistiek.

Het in gebreke blijven van het NIS is enerzijds van materiële en organisatorische aard en anderzijds het gevolg van wettelijke beperkingen of het niet-aangepast zijn van wettelijke bepalingen.

Een aangepast en samenhangend beleid vereist steeds meer statistische gegevens die daarenboven recent moeten zijn. In dit opzicht dienen de werking en de organisatie van het NIS grondig te worden aangepast. De thans voorgestelde aanpassingen en hervormingen zullen de doeltreffendheid van het NIS als beleidsinstrument zeker ten goede komen.

De oprichting of de bevestiging van de oprichting van een wetenschappelijk kader, een betere coördinatie van de openbare statistiek en samenwerking met de openbare besturen en instellingen, naast een rationeler gebruik van de bestaande gegevens, zijn allemaal maatregelen en middelen om de efficiëntie van het NIS gevoelig te verbeteren.

Daarnaast staan in het ontwerp ook een paar innovaties:

1. De vrijwillige statistieken die zullen kunnen worden uitgevoerd op vraag van derden en dit tegen vergoeding;

2. De mogelijkheid — en dat is voor ons het belangrijkste — om statistische onderzoeken te doen in opdracht van de gewesten en de gemeenschappen.

Het ontbreken of het met grote vertraging publiceren van regionale statistieken is een grote handicap voor een dynamisch regionaal beleid. Wij denken onder meer aan statistieken voor de export, de industriële produktie, de toegevoegde waarde en het bruto geografisch produkt. Om maar de voornaamste statistieken uit de economische sector te noemen.

Door de werking en de organisatie van het NIS aan te passen aan de staatsstructuren zoals deze zijn ontstaan met toepassing van de wetten van augustus 1980, wordt deze lacune opgevuuld.

De mogelijkheid om statistische onderzoeken te doen op verzoek van de regionale instanties, is een belangrijke stap op de weg naar volwaardige regionale statistieken als noodzakelijk instrument voor een dynamisch en aangepast regionaal beleid.

Het is te hopen dat deze stap tevens de aanzet is van een evolutie die de gewesten en de gemeenschappen inzake statistieken zal bevrijden van de bevoogding van de minister van Economische Zaken uit de centrale regering.

Een betere kennis van de eigen regionale economie via aangepaste statistieken, is van essentieel belang voor een goede besluitvorming in de betrokken executieven en draagt aldus bij tot een grotere zelfstandigheid van de gewesten en de gemeenschappen. En daar is het ons om te doen. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Eyskens.

De heer Eyskens, minister van Economische Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, sta mij toe bij de aanvang van mijn uiteenzetting de rapporteur, de heer Tijl Declercq, te danken en te feliciteren met zijn voortreffelijk verslag van de debatten in de commissie. De besprekingen in de commissie zijn vruchtbaar geweest vermits de tekst van de regering op een aantal punten is verduidelijkt en verbeterd door het aanvaarden van niet-onbelangrijke amendementen.

M. de Wasseige nous reproche d'avoir déposé au projet fourre-tout. Je puis vous citer, monsieur de Wasseige, quantité de précédents. A l'époque où vous souteniez la majorité, vous avez, vous aussi, voté des projets de ce genre. Votre argument est donc extrêmement politique et n'est dès lors, nullement crédible.

M. de Wasseige. — Selon vous, ce qui est politique n'est donc pas crédible, monsieur le ministre!

M. Eyskens, ministre des Affaires économiques. — Par contre, quand vous parlez de lacunes graves dans nos statistiques nationales et régionales, je suis d'accord avec vous. Il est vrai, par exemple, que la ventilation régionale du produit intérieur brut date de 1979; j'en ai recherché encore avant-hier une actualisation que je n'ai pas trouvée.

D'autres lacunes existent sur le plan international. J'ai reçu à cet égard des lettres comminatoires de la Commission européenne. A vrai dire, de temps à autre, nous devons assister d'un air gêné à des réunions où nous sommes assimilés à des pays n'ayant pas notre tradition statistique. C'est assez fâcheux.

Pour ce qui est du fond du problème, monsieur de Wasseige, je crois que nous recueillons à la fois trop et trop peu de statistiques. D'une part, trop de statistiques n'ont plus une très grande utilité, mais on continue à les récolter en vertu de la force de l'inertie. D'autre part, l'INS, comme beaucoup d'autres organismes du même type, emploie trop et trop peu de personnel : trop de personnel de moindre qualification, la qualification requise évoluant à la lumière du progrès et du temps, et trop peu de personnel vraiment qualifié.

Le problème, en effet, est non seulement de rassembler les statistiques et de les publier à temps, mais encore de réaliser une œuvre de synthèse, d'interprétation et surtout d'intégration des statistiques dans une conception économique ou sociale.

L'Institut national de statistique publie une revue importante et intéressante qui n'est pas assez valorisée ni suffisamment lue dans nos assemblées. Elle manque peut-être d'une certaine mise en page quant au fond de nos problèmes, qui la rendrait plus utilisable par les hommes politiques et par les décideurs. Beaucoup reste à faire dans ce domaine.

Vous m'avez demandé quelle réforme je propose.

Je crois que nous devons moderniser la collecte des statistiques. Nous avons eu sur ce point une discussion utile avec M. Herman Deleeck, ainsi qu'avec vous, monsieur de Wasseige.

Nos statistiques sont extrêmement chères, beaucoup plus coûteuses que celles publiées en France, entre autres dans le cadre des recensements. Les nôtres coûtent pratiquement deux milliards annuellement, si l'on additionne tous les frais, alors qu'en France elles ne reviennent qu'à un tiers de cette somme, toutes proportions gardées. C'est tout à fait excessif.

Il s'impose donc de procéder davantage par sondages et échantillonnages. C'est prévu explicitement dans le texte.

La politique de recrutement de personnel doit être adaptée aux nécessités de l'INS. Le nombre d'universitaires — cet élément n'est pas nécessairement déterminant, mais constitue une indication — employés par l'Institut est, si j'ose dire, scandaleusement bas comparé à celui des autres instituts de statistique existant à l'étranger, aux Etats-Unis évidemment, mais également en France, en Allemagne et aux Pays-Bas.

Il faut donc recruter des spécialistes, des gens qui savent calculer, écrire et lire. Nous avons prévu cette possibilité sur une base temporaire contractuelle de trois ans. Il s'agira d'universitaires mais aussi de spécialistes d'autre formation. Ce recrutement est très urgent. Nous prévoyons donc, pour un quart, des personnes qualifiées, éventuellement temporaires et qui pourraient travailler à temps partiel. En effet, il est parfaitement concevable que certains statisticiens, occupés dans nos centres universitaires, prêtent partiellement leurs services à l'INS.

Il faut aussi étendre le cadre statutaire de l'INS en y incorporant des agents de haute qualité. Et, monsieur de Wasseige, puisque nous sommes limités dans nos moyens budgétaires, il faudra, cette année-ci, l'an prochain et encore pendant quelques décennies sans doute, essayer de résoudre les problèmes de l'INS par l'augmentation des moyens financiers à lui octroyer.

Ceci explique l'idée de permettre à l'Institut national de statistique de prester des services rémunérés, de vendre certaines statistiques aux intéressés, notamment au secteur privé, aux grandes fédérations, aux services d'études de grandes organisations professionnelles, syndicales ou patronales. Tout cela est maintenant du domaine des possibilités.

Dernière remarque quant à la réforme en profondeur : celle-ci ne pourra intervenir — M. de Wasseige dira sans doute que c'est là « la tarte à la crème »! — que grâce à la dépolitisation des nominations. L'essentiel est de nommer des gens qui sachent calculer et établir correctement des statistiques, sans faire référence à leur appartenance politique.

La réforme rendue légalement possible par ce projet est basée sur l'avis extrêmement « touffu » du Conseil supérieur de statistique, contenu dans un document d'une centaine de pages que vous possédez probablement. Il a été émis par le Conseil supérieur après sa réforme. J'ai installé le nouveau Conseil supérieur de statistique qui a été adapté aux structures de l'Etat belge puisque des représentants des régions et des communautés y siègent.

Dat is ook voor een stuk reeds een antwoord op de uiteenzetting van de heer Capoen. Het is zeer belangrijk dat onze statistieken ten dienste staan, niet alleen van de nationale regering maar ook van de gewest- en gemeenschapsexecutieven en -autoriteiten.

Wij moeten, mijnheer, Capoen, streven naar een *two way*-uitwisseling van statistieken. Ik constateer dat er nu een aantal hiaten zijn, wat zeer betreurenswaardig is.

Soms worden mij vragen gesteld over de investeringen in België en de toepassing van de expansiewetgeving. Ik kan daarop gewoon geen antwoord geven. Wanneer ik bijvoorbeeld, in een kamer van koophandel het woord voer, dan kan ik, ik herhaal het, niet antwoorden op de vragen want de laatste statistiek waarover ik beschik dateert van 1981.

Er is nood aan een tweerichtingverkeer tussen de nationale overheid, de regionale overheid en eventueel de gemeenschapsoverheden. Vandaar de idee om niet alleen in de Hoge Raad voor de statistiek de gewesten en de gemeenschappen te introduceren maar ook, idee die in de commissie werd geopperd, en die ik graag heb aanvaard, in het coördinatiecomité.

M. de Wasseige a aussi émis des réserves au sujet de la création du fonds en vue du remboursement de l'inami, fonds de compensation au bénéfice du département des Affaires sociales. La réponse que je lui donne à ce sujet intéresse également M. Trussart.

Le problème est d'ordre économique et social et la solution que nous y avons apportée se situe au milieu des extrêmes. Il faut, en effet, continuer à protéger les malades dans la mesure du possible, mais également maintenir une industrie pharmaceutique extrêmement importante pour l'emploi et qui, malgré la crise, a encore pu accroître son personnel. Ce secteur est par ailleurs gros investisseur en recherche et développement de pointe.

Ces considérations concernant l'industrie pharmaceutique sont corroborées par des chiffres et des statistiques : la moyenne des prix des médicaments remboursables en Belgique est de 30 à 60 p.c. inférieure à la moyenne aux Pays-Bas, en Allemagne et en Italie, quoique assez semblable à celle de la France.

Or les gouvernements et les instituts d'assurance maladie-invalidité de ces pays permettent des importations de médicaments en provenance de la Belgique pour autant que nos exportateurs les vendent aux prix de référence belges. Dès lors, notre industrie pharmaceutique, qui vend souvent les médicaments en Belgique à des prix non rentables, se trouve dans l'incapacité de récupérer ses pertes par un prix normal pratiqué sur les marchés extérieurs. C'est là que le bât blesse. Nous nous voyons dès lors obligés d'augmenter certains prix pour des raisons économiques.

Sans entrer dans les détails ni révéler des aspects confidentiels, je puis vous dire que, depuis deux ou trois ans, j'ai dû prendre part à des négociations compliquées afin d'éviter des désinvestissements importants en Belgique dans ce secteur qui ne comprend pratiquement que des multinationales aux filiales nombreuses. Ces industries sont « des oiseaux sur la branche » qui peuvent s'envoler rapidement.

La solution qui est intervenue, à savoir le contrat-programme, est, à mon sens, un compromis efficace. Contrairement à ce qu'a affirmé M. Trussart, il ne s'agit pas d'une innovation : nous nous référons en quelque sorte à l'esprit de la loi Leburton puisqu'il s'agit, en fait, d'un contrat de progrès. Ce contrat-programme prévoit une contrepartie en termes d'investissements, d'augmentation de l'emploi, d'exportations de recherche et développement.

Nous avons pratiquement conclu avec cinq entreprises un contrat-programme adapté et distinct. La seule chose que nous attendions, M. Dehaene et moi-même, est le vote de la loi par les Chambres.

M. de Wasseige m'a reproché de développer, pour la première fois, un raisonnement macroéconomique ou macrobudgétaire et fondé sur deux poids, deux mesures.

Je puis lui dire que nous tenons ce raisonnement en de nombreux domaines. Ainsi, les gouvernements successifs qui ont libéré des crédits importants pour les cadres spéciaux temporaires ont aussi effectué un calcul macrobudgétaire. Un cadre spécial temporaire coûte entre 600 000 et 700 000 francs par an, alors que le coût macrobudgétaire d'un chômeur est aujourd'hui de 590 000 francs. Dès lors, d'après les hypothèses tant du ministre de l'Emploi et du Travail que du ministre des Affaires sociales, la mise au travail d'un chômeur représente une économie très sérieuse pour l'Etat.

De heer Geldolf heeft gesproken over de intercommunales. Ik heb dit artikel in het wetsontwerp laten inschrijven na het pleidooi van de heer Wyninckx in de bespreking van de wet op de intercommunales. De regering die de waarheid niet in pacht heeft, moet luisteren naar de argumenten van de oppositie. De heer Wyninckx heeft, samen met andere senatoren, destijds gewezen op de discordantie tussen het wetsontwerp van minister Nothomb betreffende de intercommunales, de wet op het bedrijfsrevisoraat en de wet op de boekhouding, ongeveer twee jaar geleden goedgekeurd door de Senaat. De heer Geldolf heeft het probleem

van de maatschappijen voor sociale-woningbouw hier zeer goed uiteengezet. Ik ga proberen hem een afdoend antwoord te geven.

Er zijn verschillende mogelijkheden. Zo kunnen de erkende vennootschappen voor sociale-woningbouw opgericht zijn in toepassing van de wet van 1922 betreffende verenigingen van gemeenten met het oog op het nut van het algemeen belang. Of in toepassing van de wet op de intercommunales, die de wet van 1922 zal vervangen. In dit geval rijst er geen enkel probleem, vermits de statuten, onder voorbehoud van de bepalingen van artikel 81 van dit ontwerp, kunnen afwijken van de bepalingen van de vennootschapswet. Dit wetsontwerp is dan van toepassing op de maatschappijen voor sociale-woningbouw, die geassimileerd worden met een intercommunale. Aldus is uw probleem opgelost.

Een vennootschap kan echter ook beheerst worden door het gemeen recht. In dat geval kan volgens het oordeel van de regering geen bijzondere motivering worden aangevoerd die een specifieke afwijkende regeling zou verantwoorden. Het probleem van de discontinuïteit van de controle, dat uit de inwerkingtreding van de hervorming van de wet op het bedrijfsrevisoraat voortvloeit, heeft een algemene draagwijdte en doet zich niet voor op een verschillende wijze in de erkende vennootschappen voor de bouw van volkswoningen dan in andere vennootschappen. Alle vennootschappen moeten leven met deze overgangstoestand. Door in een uitzondering te voorzien voor dit geval, zouden we de deur openzetten voor talrijke andere uitzonderingen. Ik heb dit reeds in de commissie gezegd. Een afwijking zou ook opnieuw de weg openen naar een deprofessionalisering, daar waar men de professionalisering heeft gewenst.

Ik heb evenwel een constructief voorstel. De wetgeving op de vennootschappen sluit de mogelijkheid niet uit om, met inachtneming van de wettelijke bevoegdheidsregeling inzake bestuur en controle, statutair een raad van toezicht op te richten, waaraan de algemene toezichtsfunctie, die vroeger aan de gewone commissarissen was toevertrouwd, zou worden toegekend. De regering is de mening toegedaan dat het toezicht dat thans door de politieke mandatarissen in de erkende vennootschappen wordt uitgeoefend in hun functie van commissaris, beter zou kunnen worden uitgeoefend door een statutair toezichtsgaan dan in het kader van de commissarisfunctie, zoals dit nu uitgestippeld is in de vennootschapswetgeving en in de wetgeving op het bedrijfsrevisoraat.

Samenvattend moet men een onderscheid maken tussen het eerste geval, waar er geen probleem is, en het tweede geval, waar er wel een probleem is dat eventueel kan worden opgelost door het oprichten van een raad van toezicht.

De tweede opmerking van de heer Geldolf betrof artikel 77, het huidige artikel 80, waarin een artikel 24^{quinq}ues wordt voorgesteld. De heer Geldolf pleitte voor een meer liberale interpretatie dan wij hebben voorgesteld.

In de commissie werd ik getroffen door een eerder restrictieve houding van de meeste leden. Ik meen dat onze tekst het midden houdt tussen de verschillende standpunten. In dit land is een zekere voorzichtigheid vereist wat betreft het verspreiden van confidentiële gegevens. Tussen haakjes: vandaag staat in een krant een vertrouwelijk document dat, hoop ik, nog niet was uitgedeeld aan de leden van de onderzoekscommissie van de Kamer over het drama van de Heizel. In dit land lekt er veel.

De heer Wyninckx. — Het is eigenlijk een stortbad.

De heer Eyskens, minister van Economische Zaken. — Dit is geen verwijt aan degenen die de documenten publiceren, maar wel aan degenen die ze laten verspreiden.

Bijgevolg is er voorzichtigheid vereist met confidentiële gegevens, zeker als ze de persoonlijke levenssfeer van individuen betreffen.

Mijnheer Geldolf, toch denk ik dat uw bezorgdheid voor de efficiëntie, die ik deel, voor een stuk op een misverstand berust. Niets belet dat de voorbeelden die u hebt gegeven, statistieken over het aantal huwelijken en het aantal echtscheidingen, verder worden gepubliceerd. Er is geen enkel probleem, vooral niet wanneer die gegevens in naamloze massa's worden verwerkt.

Er bestaat ook geen probleem om de mensen te vragen hoeveel kinderen ze hebben. Wel in strijd met de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zijn vragen zoals: Wenst u kinderen of niet? Hebt u al genoeg kinderen of wenst u er nog meer? Dat is een zeer persoonlijke kwestie die te maken heeft met persoonlijke opvattingen en waardeoordelen. Dat gaat de statistici en de overheid helemaal niet aan.

Ik denk bijgevolg dat uw opwerpingen voor een deel naast de kwestie zijn en raketings aan onze tekst voorbijgaan. De bepalingen van dat artikel beletten zeker niet datgene te behouden wat u wenst op te nemen in ons statistisch materiaal.

Je crois avoir répondu à M. Trussart qui s'est plaint de la surconsommation de médicaments. Je suis tout à fait d'accord avec lui. Le gouvernement veut aussi freiner cette surconsommation en employant tous les moyens nécessaires.

Tenslotte meen ik ook reeds te hebben geantwoord aan de heer Capoen wanneer ik heb gehandeld over de samenstelling van de Hoge Raad en de coördinatiecommissie en de wens heb uitgedrukt om te komen tot een wederzijdse uitwisseling van statistisch materiaal tussen de centrale en gewestelijke overheden. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion du rapport fait au nom de la commission de l'Economie, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles faisant l'objet de ce rapport.

Daar niemand meer het woord vraagt in de beraadslaging over het verslag uitgebracht namens de commissie voor de Economische Aangelegenheden, verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot het onderzoek van de artikelen die het onderwerp uitmaken van dit verslag.

Artikel 62 luidt:

HOOFDSTUK V. — Economische Zaken

Art. 62. Het opschrift van de wet van 4 juli 1962 waarbij de regering gemachtigd wordt statistische en andere onderzoeken te houden betreffende de demografische, economische en sociale toestand van het land, wordt vervangen door het volgende opschrift:

«Wet betreffende de openbare statistiek.»

CHAPITRE V. — Affaires économiques

Art. 62. L'intitulé de la loi du 4 juillet 1962 autorisant le gouvernement à procéder à des investigations statistiques et autres sur la situation démographique, économique et sociale du pays est remplacé par l'intitulé suivant:

«Loi relative à la statistique publique.»

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 63. In artikel 1 van dezelfde wet worden de woorden «, een gemeenschap of een gewest» ingevoegd na de woorden «van het land».

Art. 63. Dans l'article 1er de la même loi, les mots «, d'une communauté ou d'une région» sont insérés après les mots «du pays».

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Artikel 64 luidt:

Art. 64. Artikel 2, littera c, tweede lid, van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Bij gebreke van dergelijke toestemming mag het Nationaal Instituut voor de statistiek bedoelde statistieken evenwel vertrouwelijk mededelen aan de belanghebbende ministeriële departementen, rijksdiensten of diensten van een executieve, met uitsluiting van de fiscale besturen. In geen geval mogen wettelijke of reglementaire voorschriften, op grond van alzo gekende individuele toestanden, op de aangever of getelde worden toegepast.»

Art. 64. L'article 2, littera c, deuxième alinéa, de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«A défaut d'une telle autorisation, l'Institut national de statistique peut toutefois communiquer confidentiellement ces statistiques aux départements ministériels, aux services de l'Etat ou aux services d'un exécutif intéressés, à l'exclusion des administrations fiscales. En aucun cas il n'est permis d'appliquer des mesures légales ou réglementaires au

déclarant ou au recensé sur la base de situations individuelles ainsi connues.»

De heer Op 't Eynde c.s. stelt volgend amendement voor:

«In fine van de eerste volzin van artikel 2, littera c, tweede lid, voorgesteld door dit artikel, de woorden «met uitsluiting van de fiscale besturen» te doen vervallen.»

«In fine de la première phrase de l'article 2, littera c, deuxième alinéa, proposé par cet article, supprimer les mots «à l'exclusion des administrations fiscales.»

Het woord is aan de heer Op 't Eynde.

De heer Op 't Eynde. — Mijnheer de Voorzitter, in de memorie van toelichting bij dit ontwerp van wet wordt op bladzijde 26 benadrukt dat de hoeksteen van elke beleidsbeslissing van een overheid wordt gevormd door het inwinnen van betrouwbare en recente statistische gegevens.

Door invoering van deze wettelijke bepalingen worden deze gegevens niet alleen ter beschikking gesteld van gelijk welk bestuur of openbaar organisme maar, tegen betaling, zelfs van particulieren.

De minister heeft ons verzekerd dat de privacy niet zal worden geschonden aangezien deze gegevens enkel zullen worden verstrekt in de vorm van anonieme, gegroepeerde statistieken.

Als wij dit principe aanvaarden, als wij inderdaad aannemen dat er in geen geval wettelijke of reglementaire doorschriften, op grond van gekende individuele toestanden van de aangever, zullen worden toegepast, dan vragen wij ons af waarom de fiscale besturen het recht wordt ontzegd inzage te krijgen in deze vertrouwelijke gegevens.

Als de resultaten van de onderzoeken een zeer nuttig element zijn voor de executieven, voor de rijksadministratie, voor de wetenschappelijke instellingen en zelfs voor particuliere ondernemingen, dan lijdt het toch niet de minste twijfel dat dit statistisch materiaal van even groot belang is voor de fiscale besturen om tot een weldoordachte besluitvorming te komen.

Het is voor ons dan ook totaal onbegrijpelijk en onaanvaardbaar dat men deze besturen zou uitsluiten, dat men aan deze besturen opzettelijk middelen zou onttrekken om tot gepaste beleidsopties te komen.

Vandaar dat wij uitdrukkelijk vragen, in de artikelen 64 en 65 de woorden «met uitsluiting van de fiscale besturen» te doen vervallen en deze discriminatie op te heffen. (Applaus op de socialistische banken.)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Eyskens.

De heer Eyskens, minister van Economische Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, hierover werd in de commissie uitvoerig gediscussieerd. Ik raad de heer Op 't Eynde aan dit probleem op te lossen via de fiscale wetgeving die over de nodige instrumenten beschikt voor controle en enquête. Misschien kan hij dit probleem voorleggen aan de minister van Financiën.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur cet amendement et sur l'article.

Wij stemmen later over dit amendement en over het artikel.

Artikel 65 luidt:

Art. 65. Artikel 5 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 5. Wanneer individuele inlichtingen onmisbaar zijn voor de voorbereiding, de uitwerking of de uitvoering van een wet, decreet of administratieve reglementering, kan de Koning bijzondere onderzoeken doen verrichten om deze inlichtingen ter beschikking te stellen van de door Hem aangewezen ministeriële departementen, rijksdiensten of diensten van een executieve, met uitsluiting van de fiscale besturen.»

Art. 65. L'article 5 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 5. Lorsque des renseignements individuels sont indispensables pour la préparation, l'élaboration ou l'exécution d'une loi, d'un décret

ou d'une réglementation administrative, le Roi peut faire procéder à des investigations spéciales en vue de mettre ces renseignements à la disposition des départements ministériels, des services de l'Etat ou des services d'un exécutif qu'il désigne, à l'exclusion des administrations fiscales.»

De heer Op 't Eynde c.s. stelt volgend amendement voor:

«In fine van artikel 5, voorgesteld door dit artikel de woorden «met uitsluiting van de fiscale besturen» te doen vervallen.»

«In fine de l'article 5, proposé par cet article, supprimer les mots «à l'exclusion des administrations fiscales.»

Het woord is aan de heer Op 't Eynde.

De heer Op 't Eynde. — Mijnheer de Voorzitter, voor dit amendement geldt dezelfde argumentatie als voor mijn amendement bij artikel 64.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur cet amendement et sur l'article.

Wij stemmen later over dit amendement en over het artikel.

Artikel 66 luidt:

Art. 66. Artikel 7 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 7. Elk koninklijk besluit genomen op grond van artikel 5 vermeldt in zijn aanhef de minister of de executieve op wiens verzoek het onderzoek met administratief doel wordt uitgevoerd.»

De redenen waarom de gevraagde individuele inlichtingen onmisbaar zijn voor het betrokken ministerieel departement, de betrokken rijksdienst of dienst van een executieve, moeten worden medegedeeld aan de Hoge Raad voor de statistiek bij gelegenheid van de in artikel 16 bedoelde raadpleging.»

Art. 66. L'article 7 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 7. Tout arrêté royal pris sur la base de l'article 5 mentionne dans son préambule le ministre ou l'exécutif à la demande duquel l'investigation à but administratif est exécutée.»

Les raisons pour lesquelles les renseignements individuels demandés sont indispensables au département ministériel, service de l'Etat ou service d'un exécutif intéressés doivent être communiqués au Conseil supérieur de statistique à l'occasion de la consultation visée à l'article 16.»

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 67. Artikel 8 van dezelfde wet wordt opgeheven.

Art. 67. L'article 8 de la même loi est abrogé.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 68. Artikel 9 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 11 juli 1980, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 9. Er wordt een algemene volkstelling gehouden in elk jaar waarvan het jaartal eindigt met 1.»

Art. 68. L'article 9 de la même loi, modifié par la loi du 11 juillet 1980, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 9. Un recensement général de la population est opéré toutes les années dont le millésime finit par 1.»

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 69. Artikel 10 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 10. Bij gelegenheid van de algemene volkstelling, alsmede tussen de volkstellingen in, kan de Koning doen overgaan tot opname van inlichtingen van sociale, economische en demografische aard die niet bestemd zijn voor de bevolkingsregisters, ook bij wijze van steekproef. »

Art. 69. L'article 10 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 10. A l'occasion des recensements généraux, ainsi que dans l'intervalle, le Roi peut faire procéder au relevé de renseignements d'ordre social, économique et démographique non destinés aux registres de population, y compris par échantillonnage. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 70. Het opschrift van hoofdstuk IV van dezelfde wet wordt vervangen door het volgende opschrift:

« Statistische onderzoeken op vrijwillige basis. »

Art. 70. L'intitulé du chapitre IV de la même loi est remplacé par l'intitulé suivant:

« Investigations statistiques sur base volontaire. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 71. Artikel 12 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 12. § 1. Bij beslissing van de minister die het Nationaal Instituut voor de statistiek onder zijn bevoegdheid heeft of van zijn afgevaardigde, na raadpleging van de Hoge Raad voor de statistiek, kan het Nationaal Instituut voor de statistiek de statistische onderzoeken en studies uitvoeren die de minister of zijn afgevaardigde aanduidt, zonder afbreuk te doen aan de onderzoeken en studies waarmede het Instituut bij of krachtens de hoofdstukken I, II en III is belast. »

§ 2. De privaatrechtelijke personen die aan de in § 1 bedoelde onderzoeken en studies worden onderworpen, zijn niet verplicht er hun medewerking aan te verlenen. Eventuele enquêteformulieren maken melding van het vrijwillig karakter van hun medewerking.

§ 3. De artikelen 2, 18 en 24 zijn van toepassing op de in § 1 bedoelde onderzoeken en studies.

§ 4. Ingeval het Nationaal Instituut voor de statistiek de in § 1 bedoelde onderzoeken en studies tegen betaling uitvoert voor rekening van derden, worden de resultaten ervan gedurende een periode van drie jaar na het afsluiten van het onderzoek niet publiek gemaakt of medegedeeld, tenzij aan de personen die dezelfde som betalen en op voorwaarde dat zij het confidentieel karakter van de medegedeelde resultaten bewaren gedurende dezelfde periode van drie jaar, onverminderd het recht van het Instituut om deze resultaten mede te delen aan ministeriële departementen, rijksdiensten of diensten van een executieve onder de voorwaarden bepaald in artikel 2, littera c, tweede lid, en aan internationale instellingen die erop gerechtigd zijn. »

Art. 71. L'article 12 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 12. § 1er. Sur décision du ministre ayant l'Institut national de statistique dans ses attributions ou de son délégué, après consultation du Conseil supérieur de statistique, l'Institut national de statistique peut procéder aux investigations et études statistiques que le ministre ou son délégué désigne, sans porter préjudice aux investigations et études dont l'Institut est chargé par ou en vertu des chapitres Ier, II et III. »

§ 2. Les personnes de droit privé assujetties aux investigations et études visées au § 1er ne sont pas tenues d'y prêter leur concours. Les éventuels formulaires d'enquête font mention du caractère volontaire de leur concours.

§ 3. Les articles 2, 18 et 24 sont applicables aux investigations et études prévues au § 1er.

§ 4. Dans le cas où l'Institut national de statistique procède pour le compte de tiers et contre paiement aux investigations et études visées au § 1er, les résultats n'en sont ni rendus publics ni communiqués pendant une période de trois ans après la clôture de l'investigation, sauf en faveur de toute personne qui effectuerait le même paiement et à condition que celle-ci préserve le caractère confidentiel des résultats communiqués pendant la même période de trois ans, sans préjudice du droit de l'Institut

de communiquer ces résultats aux départements ministériels, aux services de l'Etat ou aux services d'un exécutif dans les conditions prévues à l'article 2, littera c, deuxième alinéa, et aux institutions internationales qui y ont droit. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 72. Artikel 13 van dezelfde wet wordt opgeheven.

Art. 72. L'article 13 de la même loi est abrogé.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 73. Het opschrift van hoofdstuk V van dezelfde wet wordt vervangen door het volgende opschrift:

« Coördinatie van de openbare statistiek. »

Art. 73. L'intitulé du chapitre V de la même loi est remplacé par l'intitulé suivant:

« Coordination de la statistique publique. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 74. Artikel 14 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 14. § 1. Met het oog op de coördinatie van de statistische activiteiten ondernomen door de openbare besturen, diensten en instellingen en de centralisering van de resultaten ervan, en desgewenst voor de statistische activiteiten voorzien in artikel 12, § 1, wordt bij het Nationaal Instituut voor de statistiek een coördinatiecomité opgericht, waarvan de leden door de minister die het Nationaal Instituut voor de statistiek onder zijn bevoegdheid heeft worden benoemd, onverminderd het bepaalde in § 2. »

§ 2. Het coördinatiecomité is samengesteld als volgt:

1° De voorzitter van de Hoge Raad voor de statistiek of zijn afgevaardigde;

2° De leidend ambtenaar van het Nationaal Instituut voor de statistiek;

3° Een lid voorgedragen door de minister van Economische Zaken uit de personeelsleden van de studiedienst van het ministerie van Economische Zaken;

4° Een lid voorgedragen door de minister van Financiën uit de personeelsleden van de studiedienst van het ministerie van Financiën;

5° Een lid voorgedragen door de minister van Begroting uit de personeelsleden van de studiedienst van de administratie van de Begroting;

6° Een lid voorgedragen door de minister van Buitenlandse Handel uit de personeelsleden van de studiedienst van de Belgische Dienst voor buitenlandse handel;

7° Een lid voorgedragen door de Eerste Minister uit de personeelsleden van het Planbureau;

8° Een lid voorgedragen door de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt uit de personeelsleden van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt;

9° Een lid voorgedragen door de minister van Sociale Zaken uit de personeelsleden van het ministerie van Sociale Voorzorg;

10° Een lid voorgedragen door de minister van Tewerkstelling en Arbeid uit de personeelsleden van het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid;

11° Een lid voorgedragen door de gouverneur van de Nationale Bank van België uit de personeelsleden van de Nationale Bank van België;

12° De Koning regelt, na advies van de gewest- en gemeenschapsexecutieven de vertegenwoordiging in het coördinatiecomité van de gewesten en gemeenschappen.

Het coördinatiecomité wordt voorgezeten door de voorzitter van de Hoge Raad voor de statistiek of zijn afgevaardigde.

§ 3. Met uitzondering van het mandaat van de leidend ambtenaar en van de voorzitter is de duur van het mandaat van de leden van het coördinatiecomité vastgesteld op vier jaar. Hun mandaat is hernieuwbaar.

Wanneer een lid ontslag neemt of om enige andere reden ophoudt deel uit te maken van het comité, voltooit degene die tot opvolger wordt benoemd, het mandaat van zijn voorganger.

§ 4. Het Nationaal Instituut voor de statistiek staat in voor het secretariaat van het coördinatiecomité.»

Art. 74. L'article 14 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 14. § 1er. Afin de coordonner les activités statistiques entreprises par les administrations, services et institutions publics et de centraliser les résultats de celles-ci, et éventuellement pour les activités statistiques prévues à l'article 12, § 1er, il est créé auprès de l'Institut national de statistique un comité de coordination, dont les membres sont nommés par le ministre ayant l'Institut national de statistique dans ses attributions, sans préjudice de ce qui est prévu au § 2.

§ 2. Le comité de coordination est composé comme suit:

1° Le président du Conseil supérieur de statistique ou son délégué;

2° Le fonctionnaire dirigeant de l'Institut national de statistique;

3° Un membre proposé par le ministre des Affaires économiques parmi les membres du personnel du service d'études du ministère des Affaires économiques;

4° Un membre proposé par le ministre des Finances parmi les membres du personnel du service d'études du ministère des Finances;

5° Un membre proposé par le ministre du Budget parmi les membres du personnel du service d'études de l'administration du Budget;

6° Un membre proposé par le ministre du Commerce extérieur parmi les membres du personnel du service d'études de l'Office belge du commerce extérieur;

7° Un membre proposé par le Premier ministre parmi les membres du personnel du Bureau du Plan;

8° Un membre proposé par le ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique parmi les membres du personnel du ministère de l'Intérieur et de la Fonction publique.

9° Un membre proposé par le ministre des Affaires sociales parmi les membres du personnel du ministère de la Prévoyance sociale;

10° Un membre proposé par le ministre de l'Emploi et du Travail parmi les membres du personnel du ministère de l'Emploi et du Travail;

11° Un membre proposé par le gouverneur de la Banque Nationale de Belgique parmi les membres du personnel de la Banque Nationale de Belgique;

12° Le Roi règle, sur avis des exécutifs des régions et des communautés, la représentation des régions et des communautés au comité de coordination.

Le comité de coordination est présidé par le président du Conseil supérieur de statistique ou son délégué.

§ 3. A l'exception du mandat du fonctionnaire dirigeant et du président, la durée du mandat des membres du comité de coordination est de quatre ans. Leur mandat est renouvelable.

Lorsqu'un membre démissionne ou cesse de faire partie du comité pour toute autre cause, la personne nommée en remplacement achève le mandat de son prédécesseur.

§ 4. L'Institut national de statistique assure le secrétariat du comité de coordination.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 75. Een artikel 14bis, luidend als volgt, wordt in dezelfde wet ingevoegd:

« Art. 14bis. § 1. Dit artikel is van toepassing op elk nationaal, gewestelijk, gemeenschaps-, provinciaal of gemeentelijk bestuur en elke dienst of instelling van openbaar nut ondergeschikt aan dergelijk bestuur.

§ 2. Elke in § 1 bedoelde openbare dienst die de beslissing heeft genomen gegevens die in zijn bezit zijn statistisch te verwerken, geeft van zijn beslissing kennis aan het Nationaal Instituut voor de statistiek. Geen openbare dienst wijzigt of zet een statistiek stop dan na voorafgaande kennisgeving aan het Instituut. Van elke eventuele statistische publicatie van bedoelde openbare diensten wordt een exemplaar kosteloos bij het Instituut neergelegd.

§ 3. De minister die het Nationaal Instituut voor de statistiek onder zijn bevoegdheid heeft, kan op voorstel van het coördinatiecomité en na overleg met de betrokken openbare dienst, aanbevelingen richten tot deze laatste met betrekking tot de methodologie van de inzameling van de gegevens, van de statistische verwerking ervan en van de bekendmaking van de resultaten of hem verzoeken statistieken op te stellen op basis van gegevens die de betrokken dienst reeds inzamelt.

§ 4. Het Nationaal Instituut voor de statistiek maakt ieder jaar, ten behoeve van het coördinatiecomité en de Hoge Raad voor de statistiek, een inventaris op van de statistieken bijgehouden door de in § 1 bedoelde openbare diensten.»

Art. 75. Un article 14bis, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

« Art. 14bis. § 1er. Le présent article est applicable à toute administration nationale, régionale, communautaire, provinciale ou communale et tout service ou organisme d'intérêt public subordonné à une telle administration.

§ 2. Tout service public visé au § 1er qui a pris la décision de traiter statistiquement les données qui sont en sa possession, donne connaissance de sa décision à l'Institut national de statistique. Un service public ne modifie ou ne supprime une statistique qu'après notification à l'Institut. Un exemplaire de toute publication statistique éventuelle entreprise par les services publics susvisés sera déposé gratuitement auprès de l'Institut.

§ 3. Le ministre qui a l'Institut national de statistique dans ses attributions peut, sur la proposition du comité de coordination et après concertation avec le service public concerné, adresser des recommandations à celui-ci au sujet de la méthodologie de la collecte des données, de leur traitement statistique et de la divulgation des résultats ou l'inviter à produire des statistiques sur la base des données dont le service en question assume déjà la collecte.

§ 4. Chaque année, l'Institut national de statistique dresse, à l'intention du comité de coordination et du Conseil supérieur de statistique, un inventaire des statistiques tenues par les services publics visés au § 1er. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 76. § 1. In het opschrift van hoofdstuk VI en in artikel 15 van dezelfde wet wordt het cijfer 13 vervangen door het cijfer 12.

§ 2. In het opschrift van hoofdstuk VII van dezelfde wet wordt het cijfer V vervangen door het cijfer IV.

Art. 76. § 1er. Dans l'intitulé du chapitre VI et à l'article 15 de la même loi le chiffre 13 est remplacé par le chiffre 12.

§ 2. Dans l'intitulé du chapitre VII de la même loi, le chiffre V est remplacé par le chiffre IV.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 77. § 1. Artikel 16, eerste lid, van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 16. Wat de onderzoeken betreft, bedoeld in de hoofdstukken I, II en III, bepaalt de Koning, na raadpleging van de Hoge Raad voor de statistiek, de regelen die bij het houden van de onderzoeken moeten worden nageleefd, alsmede de verplichtingen van de aan de onderzoeken onderworpen personen. Deze personen zijn verplicht hun medewerking aan de bedoelde onderzoeken kosteloos te verlenen. In bepaalde bijzondere gevallen kan de Koning evenwel voorzien in de toekenning van een vergoeding voor de verleende medewerking, in acht genomen de omvang ervan. De Koning bepaalt de regels volgens welke de vergoeding, waarvan Hij het bedrag vaststelt, wordt toegekend. »

§ 2. In het derde lid van hetzelfde artikel wordt het cijfer V vervangen door het cijfer III.

Art. 77. § 1er. L'article 16, alinéa 1er, de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 16. En ce qui concerne les investigations visées aux chapitres Ier, II et III, le Roi, après consultation du Conseil supérieur de statistique, fixe les règles d'après lesquelles les investigations seront effectuées, ainsi que les obligations des personnes assujetties à ces investigations. Ces personnes doivent prêter leur concours gratuitement aux investigations

visées. Dans certains cas particuliers, le Roi peut toutefois prévoir une indemnité pour le concours prêté, eu égard à l'importance de celui-ci. Le Roi fixe les règles selon lesquelles l'indemnité, dont Il détermine le montant, peut être accordée.»

§ 2. A l'alinéa 3 du même article, le chiffre V est remplacé par le chiffre III.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 78. Artikel 22, eerste lid, van dezelfde wet, wordt aangevuld als volgt:

«3° Hij die de in uitvoering van deze wet ingezamelde individuele gegevens of de bij artikel 2, littera c, tweede lid, bedoelde globale doch vertrouwelijke gegevens aanwendt tot niet bij deze wet toegelaten doeleinden.»

Art. 78. L'article 22, premier alinéa, de la même loi, est complété comme suit:

«3° Celui qui utilise à des fins non admises par la présente loi les données individuelles recueillies en vertu de la présente loi ou les données globales mais confidentielles visées à l'article 2, littera c, deuxième alinéa.»

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 79. In hoofdstuk VII van dezelfde wet wordt een § 7 ingevoegd, luidend als volgt:

«§ 7. Medewerking van de openbare besturen en instellingen.

Art. 24bis. Elk nationaal, gewestelijk, gemeenschaps-, provinciaal of gemeentelijk bestuur en elke dienst of instelling van openbaar nut ondergeschikt aan een dergelijk bestuur verplicht zijn kosteloze medewerking te verlenen aan de tenuitvoerlegging van de in hoofdstukken I tot IV bedoelde onderzoeken. Zij verlenen het Nationaal Instituut voor de statistiek kosteloos toegang tot de individuele gegevens in hun bezit, met inbegrip van het door hen gebruikte identificatienummer, onverminderd de bijzondere wettelijke bepalingen die de mededeling door zekere besturen, diensten of openbare instellingen van vertrouwelijke gegevens aan het Instituut regelen. De gewestelijke en gemeenschapsbesturen, evenals de aan hen ondergeschikte diensten en instellingen, kunnen evenwel de in voorgaande zin bedoelde gegevens vooraf globaliseren volgens de aanwijzingen verstrekt door het Instituut. In bepaalde bijzondere gevallen kan de Koning voorzien in de toekenning van een vergoeding voor de verleende medewerking, in acht genomen de omvang ervan of indien het onderzoek tegen betaling wordt verricht voor rekening van derden. De Koning bepaalt de regels volgens welke de vergoeding, waarvan Hij het bedrag vaststelt, wordt toegekend.»

Art. 79. Dans le chapitre VII de la même loi, un § 7 est inséré, rédigé comme suit:

«§ 7. Collaboration des administrations et organismes publics.

Art. 24bis. Toute administration nationale, régionale, communautaire, provinciale ou communale et tout service ou organisme d'intérêt public subordonné à une telle administration, sont tenus de prêter gratuitement leur concours à l'exécution des investigations visées aux chapitres I à IV. Ils donnent à l'Institut national de statistique un accès gratuit aux données individuelles en leur possession, y compris le numéro d'identification utilisé par eux, sans préjudice des dispositions légales particulières qui régissent la communication par certains administrations, services et organismes publics de données confidentielles à l'Institut. Toutefois, les administrations régionales et communautaires, ainsi que les services ou organismes qui leur sont subordonnés, peuvent globaliser préalablement les données visées à la phrase précédente selon les indications fournies par l'Institut. Dans certains cas particuliers, le Roi peut prévoir une indemnité pour le concours prêté, eu égard à l'importance de celui-ci ou si l'investigation est entreprise contre rémunération pour le compte de tiers. Le Roi fixe les règles selon lesquelles l'indemnité dont Il détermine le montant, peut être accordée.»

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Artikel 80 luidt:

Art. 80. Een hoofdstuk VIIbis, luidend als volgt, wordt ingevoegd in dezelfde wet:

«HOOFDSTUK VIIbis. — Het Nationaal Instituut voor de statistiek

Art. 24ter. § 1. Het Nationaal Instituut voor de statistiek is gemachtigd wetenschappelijk personeel te bezigen.

§ 2. In afwijking van koninklijk besluit nr. 56 van 16 juli 1982 betreffende de werving in sommige overheidsdiensten kan de Koning, met inachtneming van de reglementaire bepalingen, een bijzonder personeelskader vaststellen, binnen de grenzen waarvan de minister die het Nationaal Instituut voor de statistiek onder zijn bevoegdheid heeft, voor dringende of tijdelijke behoeften contractuele aanwervingen van ten hoogste drie jaar mag verrichten met het akkoord van de Inspectie van Financiën, en binnen de grenzen van de beschikbare begrotingskredieten.

Art. 24quater. § 1. Het Nationaal Instituut voor de statistiek is gemachtigd over te gaan tot de statistische verwerking en studie van de informatie opgenomen en bewaard in het Rijksregister krachtens artikel 3, eerste en tweede lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

§ 2. Met het oog op het opmaken van globale en naamloze statistieken in uitvoering van artikel 1, 9 of 12, is het Nationaal Instituut voor de statistiek, in afwijking van artikel 8 van voornoemde wet van 8 augustus 1983, gemachtigd gebruik te maken van het identificatienummer bedoeld in artikel 2, tweede lid, van dezelfde wet.

Art. 24quinquies. In geen geval zullen de statistische onderzoeken en studies van het Nationaal Instituut voor de statistiek betrekking hebben op de persoonlijke levenssfeer, onder meer op het seksueel gedrag, de overtuiging of activiteit op politiek, levensbeschouwelijk of godsdienstig gebied, het ras of de etnische afstamming.

Art. 80. Un chapitre VIIbis rédigé comme suit est inséré dans la même loi:

«CHAPITRE VIIbis. — L'Institut national de statistique

Art. 24ter. § 1er. L'institut national de statistique est autorisé à utiliser du personnel scientifique.

§ 2. Par dérogation à l'arrêté royal n° 56 du 16 juillet 1982 relatif au recrutement dans certains services publics, le Roi peut, dans le respect des dispositions réglementaires, établir un cadre de personnel spécial dans les limites duquel le ministre ayant l'Institut national de statistique dans ses attributions peut, en cas de besoins urgents ou temporaires, effectuer des recrutements contractuels limités à une durée maximale de trois ans, moyennant l'accord de l'Inspection des Finances, et dans les limites des crédits budgétaires disponibles.

Art. 24quater. § 1er. L'Institut national de statistique est autorisé à procéder au traitement statistique et à l'étude des informations enregistrées et conservées dans le Registre national en vertu de l'article 3, premier et deuxième alinéas, de la loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques.

§ 2. Afin de dresser des statistiques globales et anonymes en exécution de l'article 1er, 9 ou 12, l'Institut national de statistique est autorisé, par dérogation à l'article 8 de la loi du 8 août 1983 précitée, à faire usage du numéro d'identification visé à l'article 2, deuxième alinéa, de la même loi.

Art. 24quinquies. En aucun cas, les investigations et études statistiques de l'Institut national de statistique ne peuvent concerner la vie privée, notamment la vie sexuelle, les opinions ou activités politiques, philosophiques ou religieuses, la race ou l'origine ethnique.

De heer Geldolf c.s. stelt volgend amendement voor:

«Artikel 24quinquies voorgesteld door dit artikel te doen vervallen.»

«Supprimer l'article 24quinquies proposé par cet article.»

Het woord is aan de heer Geldolf.

De heer Geldolf. — Mijnheer de Voorzitter, wij hebben zeer aandachtig geluisterd naar het antwoord van de minister. Hij maakt een onder-

scheid. Hij zegt: «Wij zijn het ermee eens dat voor al die nieuwe domeinen — want daarover gaat het tenslotte — de mogelijkheid wordt gehandhaafd om statistisch materiaal te verzamelen. De moeilijkheid is echter: waar ligt de grenslijn met de persoonlijke levenssfeer?»

In dit verband leg ik er de nadruk op dat het gaat om globale en anonieme statistieken. U vindt, mijnheer de minister, dat de vraag: wenst u geen kinderen of verschillende kinderen of nog kinderen? behoort tot de persoonlijke levenssfeer. Behoort dit echter tot de persoonlijke levenssfeer wanneer het om globale en anonieme statistieken gaat? Immers, aan de hand van deze gegevens kan men toch aan een bepaalde demografische, economische en ook infrastructuurplanning doen.

Ik heb daarnet verwezen naar een boek dat vijftien jaar geleden werd gepubliceerd en waarvan ik u de lectuur ten zeerste aanbeveel.

Hoofdstuk XI handelt over *The fractured family*. Het gaat over seksualiteit, globaal genomen over het gewijzigde familieleven. De onderafdelingen zijn: *The mystic of motherhood*, *The streamlined family*, *Bio-parents and pro-parents*, *Communes and homosexual daddies*, *The odds against love*, *Temporary marriage*, *Marriage trajectories* en *The demands of freedom*.

Wat toen futurisme leek, is vandaag vijftien jaar later, volop actueel. Waarom zou men met het oog op de latere toekomst geen statistische gegevens die anoniem en globaal blijven, mogen verzamelen over de vraag of men bijvoorbeeld, minder of meer rechtstreekse democratie wenst, wat de opvatting is van iemand over gezinsplanning, homoseksualiteit of bisexualiteit. Mogen daarover geen gegevens worden verzameld? Is het niet nuttig voor het beleid indien de statistieken anoniem en globaal blijven? U hebt gezegd — en daar ga ik met u akkoord — dat mijn opvatting meer liberaal is in de Amerikaanse betekenis van het woord liberaal, niet in de economische betekenis van de 19e eeuw.

De meeste leden van de commissie — ik zal een andere uitdrukking gebruiken — waren dus meer calvinistisch. Ik denk ter zake dus minder calvinistisch en meer liberaal en ik meen dat de toekomst mij gelijk zal geven. (*Applaus op de socialistische banken.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Eyskens.

De heer Eyskens, minister van Economische zaken. — Mijnheer de Voorzitter, ik blijf bij de middenpositie ingenomen door de regering in deze aangelegenheid. Ik voeg eraan toe dat wij in twijfelachtige gevallen het advies zullen inwinnen van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Bovendien, mijnheer Geldolf, zullen, zoals in de bevoegde commissie uitvoerig werd uitgelegd, een aantal twijfelgevallen waarschijnlijk kunnen worden opgeklaard zodra de wet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zal zijn goedgekeurd.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur cet amendement.

Wij stemmen later over dit amendement.

M. de Wasseige présente les amendements que voici:

« Supprimer le § 2 de l'article 24quater proposé par cet article. »

« Paragraaf 2 van artikel 24quater, zoals voorgesteld door dit artikel, te doen vervallen. »

Subsidiairement:

« A. Compléter l'article 24quater proposé par cet article, par un § 3 libellé comme suit:

« § 3. L'autorisation doit être accordée par un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres. L'autorisation doit être précise et donnée cas par cas. »

Subsidiair:

« A. Artikel 24quater, zoals voorgesteld door dit artikel, aan te vullen met een § 3, luidende:

« § 3. De machtiging moet worden verleend bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit. Die machtiging moet nauwkeurig en geval per geval worden gegeven. »

« B. Au chapitre VIIIbis proposé par cet article, ajouter un nouvel article 24sexies libellé comme suit:

« Art. 24sexies. § 1er. Les données collectées en vertu de l'article 24quater ne peuvent être conservées sous une forme personnalisée que pendant la durée strictement nécessaire au traitement. Au terme de cette période les données nominatives doivent être détruites ou rendues anonymes. »

§ 2. Des mesures de sécurité particulières seront prises sous le contrôle du Conseil supérieur de statistique pour protéger les fichiers de travail contenant les données nominatives.

§ 3. Les données recueillies dans les fichiers administratifs ne peuvent être utilisées à d'autres fins ou rapprochées d'autres données que celles définies dans l'arrêté qui prescrit l'investigation. »

« B. Hoofdstuk VIIIbis, zoals voorgesteld door dit artikel, aan te vullen met een nieuw artikel 24sexies, luidende:

« Art. 24sexies. § 1. De gegevens bijeengebracht krachtens artikel 24quater mogen alleen maar individueel worden bewaard tijdens de periode die strikt noodzakelijk is voor de verwerking. Na afloop van die periode moeten de gegevens op naam vernietigd of anoniem gemaakt worden. »

§ 2. Bijzondere veiligheidsmaatregelen zullen worden getroffen onder toezicht van de Hoge Raad van de statistiek, met het oog op de bescherming van de werkbestanden met gegevens op naam.

§ 3. De gegevens opgeslagen in administratieve bestanden mogen niet voor andere doeleinden worden gebruikt of vergeleken met andere gegevens dan die welke zijn vermeld in het besluit waarin de onderzoeking wordt gelast. »

La parole est à M. de Wasseige.

M. de Wasseige. — Monsieur le Président, tous mes amendements concernent le sujet que j'ai déjà traité dans la discussion générale, à savoir l'accès de l'Institut national de statistique au Registre national des personnes physiques et, en particulier, l'autorisation donnée à l'Institut national de statistique par le paragraphe 2 de l'article 24quater, de faire usage du numéro d'identification du Registre national.

Je propose de supprimer ce paragraphe 2 puisque la loi d'août 1983 sur le Registre national permet cet accès suivant une procédure déterminée en trois étapes que j'ai déjà rappelées, à savoir l'avis d'une commission consultative, un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres et la publication au *Moniteur belge*. Le paragraphe 2 a seulement pour effet de supprimer toute la procédure.

Il s'agit, en réalité, d'un « contournement » de la loi de 1983 qui me paraît grave. J'attire votre attention sur le fait important que le gouvernement nous demande actuellement de voter le contraire de ce que nous avons voté en août 1983, soit il y a moins de deux ans.

Si mon amendement principal n'était pas retenu, nous serions sans doute nombreux à le regretter. Il faudrait dans ce cas compléter l'article 24quater par un paragraphe 3 qui aurait pour objet de préciser que l'accès ne peut avoir lieu qu'en recourant à la procédure prévue aux termes de la loi de 1983.

Mon dernier amendement tend à ajouter au même article 80 un article 24sexies qui comporte trois alinéas, intégralement repris de l'avis de la Commission consultative pour la protection de la vie privée. Celle-ci demande explicitement dans les points 2, 3 et 4 de son avis que les données ne puissent être conservées sous une forme personnalisée par l'Institut national de statistique que pendant la durée strictement nécessaire au traitement. Comme le texte de la loi ne précise pas cette obligation, l'Institut national de statistique pourrait conserver ces données pendant plusieurs années, au-delà du temps nécessaire.

Elle demande également que des mesures de sécurité particulières soient prises sous le contrôle du Conseil supérieur de statistique, organe intervenant à l'Institut national de statistique.

Elle prévoit un dernier élément, à savoir que les données recueillies dans les fichiers administratifs ne puissent être utilisées que pour l'objet pour lequel elles ont été autorisées.

Voilà trois compléments qui étaient demandés par la Commission consultative pour la protection de la vie privée; ils ne figurent pas dans le texte de loi et pourraient y être ajoutés. Ils permettraient de préciser une procédure, qui est généralement appliquée grâce à la conscience professionnelle des responsables, mais qu'il serait pourtant préférable de

faire figurer dans un texte de loi dès qu'il s'agit d'une matière aussi délicate.

M. le Président. — La parole est à M. Eyskens, ministre.

M. Eyskens, ministre des Affaires économiques. — Monsieur de Wasseige, je voudrais vous opposer le raisonnement tenu par M. Geldolf.

Le contenu des dossiers au Registre national est très limité. Par ailleurs, l'arrêté ministériel du 15 avril 1985 définit non seulement la qualité des fonctionnaires, mais aussi les modalités d'accès au Registre national. Il convient de faire la part entre l'efficacité et une restriction qui serait finalement « contre-productive ».

La communication des numéros d'identification est extrêmement utile et évite les doubles emplois. Comment mener, par exemple, une enquête sur la pauvreté dans le pays sans disposer de ces éléments? Votre amendement est donc sans objet.

M. de Wasseige. — Et mes amendements subsidiaires, monsieur le ministre?

M. Eyskens, ministre des Affaires économiques. — Même réponse.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur ces amendements et sur l'article.

Wij stemmen later over deze amendementen en over het artikel.

Artikel 81 luidt:

Art. 81. § 1. In het opschrift van de wet van 2 juni 1856 op de algemene volkstellingen en de bevolkingsregisters worden de woorden « de algemene tellingen en » geschrapt.

§ 2. Artikel 1, gewijzigd bij de wet van 11 juli 1980, en artikel 2 van dezelfde wet worden opgeheven.

§ 3. Artikel 3, tweede lid, van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Deze registers worden verbeterd en aangevuld overeenkomstig de uitslagen van de algemene volkstelling bedoeld in artikel 9 van de wet van 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek. »

Art. 81. § 1er. Dans l'intitulé de la loi du 2 juin 1856 sur les recensements généraux et les registres de population, les mots « les recensements généraux et » sont supprimés.

§ 2. L'article 1er, modifié par la loi du 11 juillet 1980, et l'article 2 de la même loi sont abrogés.

§ 3. L'article 3, deuxième alinéa, de la même loi, est remplacé par la disposition suivante:

« Ces registres sont rectifiés et complétés d'après les résultats du recensement général de la population visé à l'article 9 de la loi du 4 juillet 1962 relative à la statistique publique. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 82. Opgeheven worden:

1° De wet van 14 december 1910 over de handels- en nijverheidstelling;

2° Artikel 51 van de wetten betreffende het handelsregister, gecoördineerd op 20 juli 1964;

3° Artikel 38 van de wet van 18 maart 1965 op het ambachtsregister.

Art. 82. Sont abrogés:

1° La loi du 14 décembre 1910 sur le recensement de l'industrie et du commerce;

2° L'article 51 des lois relatives au registre du commerce, coordonnées le 20 juillet 1964;

3° L'article 38 de la loi du 18 mars 1965 sur le registre de l'artisanat.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 83. In de afzonderlijke sectie van de begroting van het ministerie van Economische Zaken wordt een fonds opgericht met het oog op de terugbetaling aan het Riziv van de bijkomende uitgaven die voortvloeien uit de programmaovereenkomsten welke worden gesloten, in uitvoering

van het koninklijk besluit nr. 248 van 31 december 1983 houdende gedeeltelijke verlenging van de wet van 9 juli 1975, tot opheffing van artikel 62 van de wet van 14 februari 1961 voor de economische expansie, sociale vooruitgang en financieel herstel, en tot instelling van een regime betreffende de prijzen van de farmaceutische produkten en andere medicamenten, tussen de bevoegde ministers en de farmaceutische nijverheid ten einde de investeringen, de tewerkstelling, het fundamenteel onderzoek en de uitvoer te bevorderen.

Het fonds wordt gespijsd door kredieten ingeschreven in de begroting van Economische Zaken.

Het fonds wordt beheerd door de minister van Economische Zaken in overleg met de minister die de Sociale Zaken in zijn bevoegdheid heeft.

Jaarlijks wordt een krediet ter beschikking gesteld van het fonds en dit voor de eerste maal vanaf het jaar 1986; dit jaarlijks krediet zal moeten dienen ter compensatie van de bijkomende uitgaven van het Riziv die voortvloeien uit de uitvoering van de programmaovereenkomsten gesloten in de loop van het voorbije jaar.

Art. 83. A la section particulière du budget du ministère des Affaires économiques est créé un fonds en vue du remboursement à l'Inami des dépenses complémentaires résultant des contrats de programme conclus en application de l'arrêté royal n° 248 du 31 décembre 1983 prorogeant partiellement la loi du 9 juillet 1975, abrogeant l'article 62 de la loi du 14 février 1961 d'expansion économique, de progrès social et de redressement financier et instituant un régime des prix pour les spécialités pharmaceutiques et autres médicaments, entre les ministres compétents et l'industrie pharmaceutique en vue de favoriser les investissements, l'emploi, la recherche fondamentale et l'exportation.

Le fonds est alimenté par des crédits inscrits au budget des Affaires économiques.

Le fonds est géré par le ministre des Affaires économiques en concertation avec le ministre dont relèvent les Affaires sociales.

Un crédit annuel est mis à la disposition du fonds et cela pour la première fois à partir de l'année 1986; ce crédit annuel devra servir à compenser les dépenses supplémentaires de l'Inami découlant de l'exécution des contrats de programme conclus au cours de l'année précédente.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Artikel 84 luidt:

Art. 84. In de wet van 1 juli 1983 tot wijziging van de wet van 17 juli 1975 met betrekking tot de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen, wordt een artikel 17bis ingevoegd, luidend als volgt:

« **Art. 17bis. § 1.** De artikelen 77 tot 80bis van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen zijn, niettegenstaande elk hiermee strijdig statutair beding, van toepassing op de publiekrechtelijke rechtspersonen die de rechtsvorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen.

§ 2. Indien binnen een publiekrechtelijke rechtspersoon een college van commissarissen is gevormd dat leden telt die in hun hoedanigheid van bedrijfsrevisor zijn aangesteld en leden welke niet in deze hoedanigheid zijn aangesteld, zijn de bepalingen van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen inzake de commissarissen, niettegenstaande elk hiermee strijdig statutair beding, van toepassing op de commissarissen die in hun hoedanigheid van bedrijfsrevisor zijn aangesteld; zij stellen een afzonderlijk verslag op.

Deze bepalingen zijn niet van toepassing op de andere commissarissen behalve indien de statuten zulks uitdrukkelijk bepalen. »

Art. 84. Dans la loi du 1er juillet 1983 modifiant la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité et aux comptes annuels des entreprises, un article 17bis est introduit, rédigé comme suit:

« **Art. 17bis. § 1er.** Les articles 77 à 80bis des lois coordonnées sur les sociétés commerciales sont, nonobstant toute disposition contraire des statuts, applicables aux personnes morales de droit public constituées sous la forme de société commerciale.

§ 2. Si, au sein d'une personne morale de droit public, un collège des commissaires est créé comprenant des membres désignés en leur qualité de réviseur d'entreprises et des membres qui ne sont pas désignés en cette qualité, les dispositions des lois coordonnées sur les sociétés com-

merciales, relatives aux commissaires, s'appliquent, nonobstant toute clause contraire des statuts, aux commissaires désignés en leur qualité de reviseur d'entreprises; ceux-ci établissent un rapport distinct.

Ces dispositions ne s'appliquent pas aux autres commissaires sauf si les statuts le prévoient expressément. »

De heer Geldolf c.s. stelt volgend amendement voor:

« In artikel 17bis, § 2, voorgesteld door dit artikel, de woorden « indien » en « een college van commissarissen is gevormd dat leden telt die in hun hoedanigheid van bedrijfsrevisor zijn aangesteld en leden welke niet in deze hoedanigheid zijn aangesteld » te doen doen vervallen. »

« A l'article 17bis, § 2, proposé par cet article, supprimer les mots « si » et « un collège des commissaires est créé comprenant des membres désignés en leur qualité de reviseur d'entreprises et des membres qui ne sont pas désignés en cette qualité. »

Het woord is aan de heer Geldolf.

De heer Geldolf. — Mijnheer de Voorzitter, ik dank de minister in de eerste plaats omdat hij een poging heeft gedaan om het probleem uit te diepen en een antwoord te geven, zelfs indien dit ons niet bevredigt. Ik dank hem in tweede orde omdat hij ons daarnet zijn tekst heeft overhandigd en wij deze hebben kunnen doornemen alvorens te repliceren.

De minister vergist zich wanneer hij zegt dat mijn amendement ertoe strekt de maatregel voor de bouwmaatschappijen met drie jaar uit te stellen, van 1986 tot 1989. Dat is niet de betekenis van mijn amendement. Mijn amendement zet daar geen jaartallen bij. Ik heb in de commissie wel gezegd dat er, naar analogie van het amendement van de heer Bascour bij het wetsontwerp met betrekking tot de intercommunales, een chronologisch parallelisme is en dat, mocht de minister niet wensen in te gaan op ons amendement in absolute zin, wij ertoe bereid waren er de beperking van drie jaar aan toe te voegen. Wij zijn daartoe nog altijd bereid. Ons amendement, zoals het nu is opgesteld, houdt die beperking echter niet in.

Wat nu de grond van de zaak betreft, zegt de minister: « Wanneer die erkende vennootschappen voor volkshuisvesting intercommunalen zijn... » Die gevallen doen zich voor. In het Antwerpse zijn er met grensoverschrijdend karakter maar er zijn ook maatschappijen die grensoverschrijdend waren maar het niet zullen blijven ingevolge de fusies.

De nieuwe bepalingen zullen de discriminatie vergroten want er zullen commissarissen zijn van maatschappijen voor volkshuisvesting, die ook na mei 1986 hun functie zullen behouden omdat de vennootschap toevallig het statuut van een intercommunale heeft. In andere vennootschappen echter zullen de commissarissen verdwijnen. Deze discriminatie is een uitvloeisel van het ontwerp van wet dat wij nu behandelen.

De minister voegt eraan toe dat de anderen « iets anders » kunnen oprichten waardoor de commissarissen toch behouden kunnen blijven. Dan wordt commissaris een soort honorifieke functie die tot niet veel leidt.

In laatste instantie wil ik nog reageren op een andere opmerking van de minister. Het is helemaal niet onze bedoeling in die maatschappijen de bedrijfsrevisoren te weren want wij vinden dat ze er nodig zijn, zowel in de intercommunalen als in de vennootschappen voor volkshuisvesting. De minister legt er de nadruk op dat deze bedrijfsrevisoren professionnelen zijn maar wij sluiten dit niet uit, integendeel. Staat men echter aan de intercommunalen toe dat er, naast de bedrijfsrevisoren, ook politici zitting hebben in de beheersorganen, waarom trekt men dan de lijn niet door en staat men dit niet toe aan de maatschappijen voor volkshuisvesting?

Om die redenen, en ondanks onze dank voor het concreet antwoord van de minister dat een groot aantal maatschappijen zal helpen en dat een bruikbare suggestie inhoudt, handhaven wij ons amendement. (Applaus op de socialistische banken.)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Eyskens.

De heer Eyskens, minister van Economische Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, het spijt mij dat ik de heer Geldolf niet kan overtuigen.

De toestand is duidelijk. De lijn wordt doorgetrokken voor de bouwmaatschappijen die een statuut hebben vergelijkbaar met dat van een intercommunale zodra zij vallen onder de wet van 1922 of onder de nieuwe wet op de intercommunales.

In het andere geval gaat het om een vennootschap en kunnen wij geen uitzondering maken omwille van haar sociaal doel. Dan komt heel de hervorming op de helling. Dat zou volledig in strijd zijn met de geest van de wet op het bedrijfsrevisorat die hier met het algemene stemmen is goedgekeurd.

Ik kan derhalve dit amendement niet aanvaarden.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Geldolf.

De heer Geldolf. — Mijnheer de minister, u zegt juist dat een maatschappij voor volkshuisvesting een sociaal doel heeft. Er kan niet worden gezegd van alle intercommunales dat zij een sociaal doel hebben. In feite is de aanwezigheid van deze commissarissen-politici in een maatschappij met een sociaal doel van groter belang dan in een intercommunale die niet altijd een sociaal doel heeft.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur cet amendement et sur l'article.

Wij stemmen later over dit amendement en over het artikel.

Artikel 90 luidt:

Art. 90. Alle directeurs van de Nationale Investeringsmaatschappij zijn van rechtswege lid van haar directiecomité en van de raad van beheer.

De Koning past dienovereenkomstig de wet aan van 2 april 1962 tot oprichting van de Nationale Investeringsmaatschappij en van de gewestelijke investeringsmaatschappijen.

Art. 90. Tous les directeurs de la Société nationale d'investissement sont de plein droit membre de son comité de direction et du conseil d'administration.

Le Roi adapte en conséquence la loi du 2 avril 1962 constituant une Société nationale d'investissement et les sociétés régionales d'investissement.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — De aangehouden stemmingen hebben wellicht vanmiddag plaats.

Il sera probablement procédé cet après-midi aux votes réservés.

Dames en heren, wij onderbreken hier onze werkzaamheden.

Te 15 uur vatten wij de bespreking aan van het verslag dat de heer Vangeel heeft opgesteld namens de commissie voor de Sociale Aangelegenheden. Daarna is de bespreking van het verslag uitgebracht door de heer Van Rompaey namens de commissie voor de Justitie aan de orde, voor zover deze commissie klaar is met haar werkzaamheden.

Vanmiddag deel ik u mede wat de commissie voor de parlementaire werkzaamheden voorstelt in verband met onze agenda voor de volgende dagen.

De Senaat vergadert opnieuw vanmiddag te 15 uur.

Le Sénat se réunira cet après-midi à 15 heures

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(De vergadering wordt gesloten te 11 u. 50 m.)

(La séance est levée à 11 h 50 m.)

2922